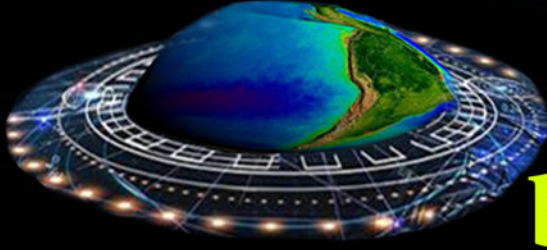

İSTANBUL AVCILAR

KEMAL ATAY MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

2014

2.YIL

Sayı 10

Eylül 2020

kamtal bilişim

bilge' o

BİLİŞİM & COĞRAFYA DERGİSİ

GÜÇLÜ MESLEK LİSESİ, GÜÇLÜ TÜRKİYE

İSTANBUL İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜR YARDIMCISI
SAYIN FAİK KAPTAN İLE YAPILAN ÖZEL RÖPORTAJ
"Hayata hazırlamayan bilgi, yük olmanın ötesine geçemez."

Eğitimin Geleceğe Açılan Kapısı...
EBA

İki katlı kemerleri ile iltisamlı İslam
eserlerinden KURTUBA ULLUCAMII

Neolitik dönemle ilgili kuramsal çözümler
ve tarihlendirilmesinin yeniden değerlendirilmesine kapı açan bir yer -Şirketler İçin İnovasyon Ve
Verimlilik Sağlayan Bir Yöntem
GÖBEKLİTEPE

MACHINE LEARNING.

İMTİYAZ SAHİBİ-OKUL MÜDÜRÜ: CÜNEYT ÇALIŞIR

EDİTÖR-TASARIM: GÖKSUN BULUT USUL

EYLÜL 2020

KAMTAL BİLİŞİM

İÇİNDEKİLER

Murat GÖKMEN
GRAFİK TASARIM
bilge' o
Tasarım

Ezvan KÖSE

Sayfa 20-21: Eğitimin Geleceğe Açılan Kapısı: EBA

Sayfa 23-24: Doğa ve Tarihin Bütünleştiği Gizemli Bir Coğrafya: KAPADOKYA

Zeynep KIZILKAYA

Sayfa 32-33: İslam Türbe Mimarisinin Farklı Kültürlerle Sentezlendiği Görkemli Eserlerden Biri: TAC MAHAL
Sayfa 35-36: Uzaktan Eğitimde Etkili Bir Uygulama : Çoklu Ortamlar

Bahar DAĞLI

Sayfa 29-30: MACHINE LEARNING: Şirketler İçin İnovasyon, Verimlilik Ve Bütünlük Sağlayan Bir Yöntem

Sayfa 38-39: Neolitik Dönemle İlgili Kuramsal Çerçeve Ve Tarihlendirmenin Yeniden Değerlendirilmesine Kapı Açan Bir Yer: GÖBEKLİTEPE

Asya ÇAVLAN

Sayfa 3-16.: İl Millî Eğitim Müdür Yardımcısı Sayın Faik Kaptan İle Yapılan Özel Röportaj
Sayfa 26-27: Avrupa'da Bir Güneş Parlıyor: İki Katlı Kemerleri İle Göz Amaştıran İslam Kültürünün En Büyük Camilerinden Kurtuba Ulucamii
Sayfa 41-42: Eğitimi Zenginleştiren Teknolojilerden Artırılmış Gerçeklik

İSTANBUL AVCILAR

KEMAL ATAY MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

"Merak bilime, bilim teknolojiye, teknoloji de inovasyona dönüşür ve inovasyon da insanlığın gelişimini sağlar."

*Dünya üzerinde çok şeyi değiştirebilirsiniz,
Fakat dünyayı işleten yasaları değiştiremezsiniz, kudretimiz dışındadır.
Dünya bize lazım olduğu sürece, oluşum ilkelerini çok iyi bilmek,
Bunların tersine gitmekten kaçınmak bir zorunluluktur.
O yüzden Coğrafyayı öğrenmek gereklidir....*

EDİTÖRDEN

Değerli bilge’o okurları, e-dergimizin Eylül 10.sayısı ile de karşınızdayız. Yeni bir eğitim-öğretim yılının ve dergimizin ikinci yılına başlamış olmanın heyecanı ve mutluluğu içindeyiz. Yine bilişim ve coğrafya ile ilgili okumaktan zevk alacağımız yeni bilgilerle karşınızdada olacağız.

Bu ay yeni bir eğitim-öğretim yılının başlaması nedeniyle çok kıymetli hocamız, İstanbul İl Milli Eğitim Müdür Yardımcımız sayın Faik KAPTAN ile yeni eğitim-öğretim yılı ve bilişim-coğrafya alanlarında kendisiyle özel bir röportaj gerçekleştirdik. Sayın müdürümüzün yoğunluğu içerisinde kıymetli vaktinden bizlere vakit ayırması bizleri onurlandırmıştır. KAMTAL olarak kendisine şükran ve hürmetlerimizi sunuyor, teşekkür ediyoruz. Kendilerinin eğitime, bilişime ve coğrafya alanına dair bilgilerinden müstefid olduk.

Gerek ülkemizde gerekse dünyada önemli bir salgın hastalık olan Yeni Tip KoronaVirüs (Covid-19) hastalığı sürecini yaşamaya devam etmekteyiz. Bu sebeple bu sayımızda da koronavirüs salgını için Sağlık Bakanlığımızın önerdiği alınacak önlemleri yer vererek, “E’t-Tekrarı Ahsen” düsturu ile hareket ettik. Hep birlikte; Koronavirüs aldığımız tedbirlerden daha güçlü değildirdiyoruz...

Dergimizin iki önemli yüzünden biri olan coğrafya bölümünde değerli müdürümüz sayın Faik KAPTAN özel röportajında kendisinin gezip görmek istediği Dünya Miras Listesi’nde de yer alan eserlere yer vermek istedik. İspanya’da iki katlı kemerleriyle İslam kültürünün en ihtişamlı yapılarından Kurtuba Ulucamii, İslam Türbe sanatının en görkemli eserlerinden Hindistan’ da bulunan Tac Mahal, Türkiye’de, tarihi ve coğrafi güzellikleriyle ilgi uyandıran Kapadokya, Neolitik dönemle ilgili kuramsal çerçevenin yeniden değerlendirilmesine kapı açan bir yer olan Şanlıurfa’daki Göbeklitepe... Umarız saygıdeğer hocamız Faik Kaptan naçizane sürprizlerimizden memnun kalır.

Salgın hastalık nedeniyle, bu eğitim -öğretim yılında da istemeyerek de olsa sağlığımızı korumak adına tekrar uzaktan eğitim ile okulların açılması gerçekleşmiştir. Bu bağlamda bizde bu ay bilişim alanı bölümümüzde uzaktan eğitimde Milli Eğitim Bakanlığımızın Fatih Projesi kapsamında Yenilik ve Teknoloji Genel Müdürlüğünün yürüttüğü, teknolojinin başarıyla eğitime entegre edildiği EBA(Eğitim Bilişim Ağı) eğitim platformu ve faydaları, çoklu öğrenme ortamlarının ve artırılmış gerçeklik uygulamalarının eğitim sürecinde nasıl verimliliği artırdığı, hakkında araştırma yapıp bulduğumuz bilgileri sizlere sunduk. Yine ekonomik anlamda şirketlerin yaygın olarak kullanmaya başladığı makine öğrenme olarak bilinen, Machine Learning konusunu da dergimizde bu ay göreceksiniz. İstifade etmeniz temenni ediyoruz.

Değerli okurlarımız, diğer sayılarımızda olduğu gibi bu sayımızda dergimizin yazıları dışında özel olarak tasarlanmış photoshop tasarım görsellerimizi de dikkatlice incellerseniz bilge’o olarak memnun olacağımızı ifade etmek isterim. Zira bunlar da okulumuzun mesleki anlamda alan başarılarının siz okuyucularımızın beğenisine sunduğumuz yerdir.

Dergimize yaptığı katkılardan dolayı, değerli Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenimiz Sıram Ayça Sazlı’ ya teşekkür ederiz.

Keyifli okumalar...

GÖKSUN BULUT USUL

İSTANBUL İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜR YARDIMCISI

SAYIN FAİK KAPTAN İLE YAPILAN ÖZEL RÖPORTAJ

“Hayata hazırlamayan bilgi, yük olmanın ötesine geçemez.”

Röportajı yapan:

Asya Çavlan-Öğrenci

Göksun Bulut Usul-Öğretmen

“Hayata hazırlamayan bilgi, yük olmanın ötesine geçemez”

Asya Çavlan: Faik hocam, Her saatinizin değerli olduğu bu yoğun süreçte bizi kabul ettiğiniz için müteşekkirimiz.

Sizi özellikle İstanbul eğitim camiasında, hocalara hoca olmuş bir büyüğümüz olarak meslekte kıdemli olan hemen herkes tanıyor ve büyük saygı gösteriyor. Sorularımıza geçmeden önce sizi pek tanımayan yeni nesil eğitimcilerimiz için kısaca kendinizden bahseder misiniz?

Faik KAPTAN:

Öncelikle hoşgeldiniz. Teşekkür ediyorum. Ben Faik Kaptan. Balıkesir Gönenli'yim. 1958 Balıkesir doğumluyum. İlkokulu köyümde, ortaokul, lise ve üniversiteyi İstanbul'da okudum. İstanbul'da okulu bitirdikten sonra çalışmaya başladım.1977'de ilk önce lise mezunu olarak memurluğa başladım. 1980'den sonra da öğretmenliğe başladım. Memuriyette de 43 yılı tamamladım. Çeşitli okullarda çalıştım. Genel olarak yöneticilik yaptım. Bir yıllık öğretmenlikten sonra müdür yardımcılığı, müdür başyardımcılığı, müdürlük, ilçe milli eğitim müdürlüğü ve ilde müdür yardımcılığı ile görevime devam etmiş oluyorum.

Asya Çavlan.: Teşekkür ederiz.

“Eğitim ve öğretim” kavramını bu kadar yıllık tecrübenizle en anlamlı - derin ve hüzme bilgi olarak herhalde Türkiye’de, en veciz ve doğru kelimelerle siz ifade edebilirsiniz. Yeni nesil hocalarımıza meslekte ilerlerken mihenk taşı olabilecek bir tanımlama ve vazife hatırlatma yapabilir misiniz?

Faik KAPTAN:

“Eğitim-Öğretim” kavramlarının Türkiye’de ve dünyada da çok iyi anlaşıldığı kanaatinde değilim. Gerçekten de aslında bunun üzerinde çok durulması gerektiğini düşünüyorum. Eğitim-Öğretim kavramları maalesef yeterince anlaşılmadığı için, biz okullarımızda da, okul dışı eğitim-öğretim kurumlarımızda da farklı uygulamalar yapıyoruz. Bir fil hikayesi vardır. Derler ki; bir grup Hintliyi getirip fillerle bir ahıra kapatmışlar. Karanlık bir ahır. Bu insanlar daha önce fil de görmemişler. “İçeriye girince orada bir şey var, Çıkınca bize ne olduğunu söyleyeceksiniz” demişler. Herkes girmiş. Çıkanlardan biri “Fil bir sütundur” demiş, filin bacağı tutmuş demek ki, ötekisi kulağını tutmuş “fil bir yelpazedir” demiş, başka biri burnunu tutmuş “fil bir hortumdur” demiş, böyle her çıkan farklı bir şeyler söylemiş.

Şimdi bizim de eğitimi tarif edenlerimiz maalesef, eğitimi ne tarafından görmek istiyorsa o şekilde farklı tarif ediyor. Öncelikle eğitim ve öğretim kavramlarını iyi anlamak lazım geldiğini bunun için söylüyorum. Çünkü eğitim ve öğretim kavramları anlaşılmalıyınca herkesin anladığı da farklı, uygulaması da farklı oluyor. Şimdi biz hatta eğitim ve öğretim diyoruz, dikkat ederseniz. Mesela biz 2020-2021 eğitim ve öğretim yılı diyoruz değil mi? İkisini bir arada söylüyoruz. Sadece biri yeterli değil çünkü...Eğitim öncelikle öğretimden geçiyor. Öğretim olmadan eğitim olmaz. Yani bir şeyin önce öğrenilmesi lazım. Öğrenmeden, onun yerine getirilmesi gereğinin yapılması mümkün değildir. Yani öğretim bilgi vermek demek, bilgilendirmek demek, eğitim ise pratiğe aktarmak demek bakınız demek ki; bu aslında Milli Eğitim Bakanlığı'nda, sizin de bildiğiniz gibi Talim ve Terbiye Kurulu vardır. Talim ve Terbiye Kurulu'nun adı buradan geliyor. Talim öğretim, terbiye eğitim demektir. Dolayısıyla bu kavramları irdelediğimiz zaman eğitim ve öğretim daha iyi anlaşılacak, çünkü asıl amaç insanımızı eğitmektir. Yani neticede öğrettiklerimizin pratiğe aktarılması, hayata aktarılması, uygulamaya konulması önce bilgilendirmeyi gerekli kılıyor ki, o uygulamaya geçebilsin. Dolayısıyla kısaca eğitim bir bilginin pratikte uygulanması demektir, pratikte hayata yansıtılması, aktarılması, yapılması demektir. Örneğin; biz bir bardak soğuk suyun sihhate zarar verdiğini öğrendik, bu bir bilgidir. Talimdir. Öğretimdir. Şimdi öğrendiğimiz bu bilginin uygulama alanına aktarılması lazım. Eğer biz bu bilgiyi sağlıklı öğrendiysek, soğuk suyu içerek sağlığınıza zarar vermemiz lazım. Sigara; insan sağlığına zararlı, bunu öğrendik, eğer bunu sigara içmeme fiili olarak uygulama alanına koyduysak, bu eğitime dönüştü demektir. Esas olan eğitimidir. Bir bilgi eğer pratikte karşılık bulmuyorsa o bilgi hamallıktan başka bir işe yaramaz. Şimdi sağlık; deniliyor ki; maske, mesafe temizliğe riayet edin. Buna riayet ederseniz hastalıktan korunursunuz, deniyor. Bunu öğreniyoruz ama bunu uygulamaya geçirme noktasında bunu yapamıyoruz. İşte önemli olan uygulamadır. Bilgiler kuru bilgi olarak kalmamalıdır. Onun için eğitim öğretim kavramlarının iyi anlaşılması lazım. Önce eğitimci olarak öğretmenlerin bunu iyi anlaması ve topluma anlatması lazım ki, söylediğimiz anlamada karşılık bulsun. Bu sebeple eğitim-öğretim iyi anlaşılması gereken kavramlar olduğunu düşünüyorum ve maalesef de iyi anlaşılmadığından dolayı büyük sıkıntılar yaşadığımızı düşünüyorum. Kısaca öğretim bilgilendirme, eğitim ise o bilginin pratikte uygulanmasıdır. Önemli olan da budur. Öğrendiğimiz bilgileri uygulamaktır. Eğitimin amacı insanı hayata hazırlamaktır. Hatta ben diyorum ki, sadece bizim inanışımıza göre dünya hayatı değil ahirete de hazırlamak olmalıdır. Yani eğitimin amacı insanı hem dünya hayatına hem de ahiret hayatına hazırlamak olmalıdır. İkisi bir arada olmalıdır. Bu amacı taşımadıktan sonra bilgi almanın bir esprisi kalmıyor. Hayata hazırlamayan bilgi yük olmanın ötesine geçemez. Bilmem merakımı anlatabildim mi? Sizin için üniversite sınavı mesela; Üniversite sınavı için bir çok bilgiyi alıp sınava girmeyeceksek o bilginin ne anlamı var.

Asya Çavlan: Teşekkür ederiz. Faik Hocam bilişim teknolojileri araçları ile aranız nasıldır? Hangi araçları ne kadar sıklıkla kullanıyorsunuz? Bilgi ve İletişim teknolojilerindeki gelişmeler eğitim sektörünü nasıl etkilemektedir?

Faik KAPTAN:

Şimdi bilişim teknolojisi ile benim yaş grubunda olanların arası çok iyi değil. Yani şu anlamda iyi değil. Aslında bilişim noktasında çok istekli ve arzulu bir kişiyim. Ve bu konuda da öncülük eden biriyim. Mesela, ben bilgisayar ve benzeri aletler ilk Türkiye'ye geldiğinde, belki okuluna ilk bilgisayar alanlardan birisiyimdir. Fakat bizim jenerasyon bizim yaş gruplarımız çok fazla bunlarla ilgilenemiyoruz ve olma becerimiz bizden biraz geçmiş. Ama tabii ki her alet yerinde, amacı doğrultusunda kullanılırsa güzel. Bir gözlüğün amacı dışında kullanılması gibi. Ya da telefonu bir bilgi edinmek için kullanabiliyorsunuz. Mesela arabaya bindiğinizde sizi istediğiniz adrese götürüyor. Fakat aynı özelliği hırsızlık için de kullanabilirsiniz. Bu aletlerin hepsi insanların kullanımına göre değer kazanır. Dolayısıyla teknolojiyi de hayırda iyilikte kullanmak lazım. Bugün bunu biraz başaramıyoruz. Büyük- küçük, öğretmen -öğrenci fark etmeden biraz bu aletlerin esiri oluyoruz. Biz onları değil de adeta onlar bizi kullanıyor. Bunun üzerinde çok durmak lazım. Bu aslında iyi ya da kötü arkadaş örneğidir. İyiyse sizi iyiye, kötü ise kötüye götürür. Bunu bu anlamıyla bu yönüyle almalıyız. Bu yönüyle düşünerek kullanmak lazım. Yoksa insan hep yanıltılır. Yanıltıyoruz da. Bu kötü arkadaş örneğini daha ağırlıklı olarak bize gösteriyor. Çok gereksiz meşgul ediyor. Tüm kullandığımız elektronik eşya böyledir. İyi yönde faydalı yönde kullandığımız takdirde faydalı neticeler verir. Zararlı yönde de zararlı neticeler verir. Bizim şuurlu hareket etme zorunluluğumuz var. En büyük zaman israfımız bu aletlerle oluyor. Telefonla oluyor. Sosyal medyayı yerine göre kullanmak gerekiyor. Olan bitenden haberdar olmamız gerekiyor. Ama günümüzün neredeyse bir on saatini burada geçirirsek hayatımız, ömrümüz büyük oranda belki boş şeylerle geçecek. O bakımdan bilişim teknolojilerini iyi kullanmak iyi değerlendirmek, olumlu yönde kullanıldığında büyük katkıları olan hususlardır. Eskiden büyük yekun tutan bilgiyi tonlarca içerisinde barındıran kitapları sırtınızda taşısanız ancak mümkün olan durumu bir telefon sizin cebinize koymuş oluyor. Onun için iyi değerlendirmek zaruret arz ediyor. Kitap veya çeşitli faydalı bilgiler yüklüyorsunuz, her yerde de bunları okuyabiliyorsunuz. Her yer kitap taşıyıp okuyamayabiliyorsunuz ama bir cep telefonu size bu fırsatı sunuyor. O bakımdan her eşya, her alet yerinde ve zamanında kullanılabilir. Yoksa biz onların esiri olursak, özellikle bilgisayar, cep telefonu gibi aletler bizim hayatımızı yönlendirme noktasına gelirse, o zaman kaybederiz. Nitekim maalesef bazı olumsuzluklar yaşanıyor. Bir kısım oyunlar, bir kısım programlar gençlerimizi ölüme kadar götürebiliyor. Ders çalışmaya engel oluyor, öğrenci buna bir dalıyor, vaktin nasıl geçtiğini anlamıyor. O yüzden öğrencilerimizin her türlü aleti yerinde ve zamanında kullanması lazım.

Asya Çavlan: Teşekkür ederiz.

Malum bir pandemi süreci yaşıyoruz. Siz bu süreci kişisel olarak nasıl geçiriyorsunuz? Hangi önlemleri alıyorsunuz? Bu konudaki kaygı ve stresi nasıl azaltıyorsunuz?

Faik KAPTAN:

Tabii bizler tıbbî kurallara uymak zorundayız. Bir hastalığın uzmanları tarafından deniliyorsa ki, şu şu kurallara uyulması gerekir, o takdirde o kurallara uyulmalıdır. Bu hem dinî bir görevdir, hem vatanî bir görevdir. Devletin ve tıbbın koyduğu kuralların uygulanması lazım ki o hastalıkla baş edilebilsin. Dolayısıyla doktorların bu konuda yaptıkları uyarıları dikkate almak durumundayız. Maske ve mesafeye mutlaka dikkate etmeliyiz. Kalabalıklara gereksiz yere çıkmamak gerekir. Çünkü bulaşıcı hastalıklar insanlar aracılığıyla bulaşmakta. İnsanların “benim yüzünden herhangi bir insanın hayatı zarara uğramamalı” demesi lazım. Bu hayata kasıt, cinayettir aslında. Bir insan hassasiyet göstermeyerek bir hastalığı bir başkasına taşıyarak onun ölümüne sebebiyet vermesi, birinin tabanca ile bir başkasını vurmasından farklı değildir. Nihayetinde birisi tabanca ile diğeri hastalık taşıyarak öldürmüş oldu. Dolayısıyla buradaki inceliği iyi anlamak iyi kavramak lazım. Bu hafife alınacak bir şey değildir. Bu bakımdan iyi irdelenmesi gereken bir konu olduğunu düşünüyorum. Maalesef toplumumuzun bunu iyi anlayamadığını ve bir kesimin bundan dolayı duyarsızlıklarının sürdüğünü görüyoruz ki, bu çok tehlikeli bir şey. Mesela peygamberimiz (SAV)’in bir hadis-i şerifi var “bulaşıcı bir hastalığın olduğunu duyduğunuz bir yer olursa oraya gitmeyiniz, eğer orada iseniz de oradan çıkmayınız” diyor. Bu çok önemli bir kuraldır. İnsanı fitratı, yaratılışı enteresan bir varlıktır. Biz eğitimcilerin de insanı iyi tanıma zarureti vardır. İnsanın yaratılışında eliyle tutmadığı gözüyle görmediği şeyi pek ciddiye almaz. Mesela mikrop, gözümüz görmediği için gayet rahat davranıyoruz. Ama gözümüzün gördüğü, fiili olarak hissettiğimiz, elimizin tuttuğu bir şeye aynı duyarsızlığı göstermiyoruz. Mutlaka bu hastalıklar bizlerin hatalarından doğuyor ve yayılıyor. İnsan olarak biraz da kendi sonumuzu kendimiz hazırlıyoruz. Kendi uygulamalarımızla maalesef bu hastalıkları çoğaltıyoruz. Hele hele bulaşıcı hastalıklarda temas meselesi de olduğu için bu konularda daha dikkatli daha duyarlı olma zaruretimiz var. Ben şahsen buna dikkat etmeye çalışıyorum. Bu anlayışla benim yüzümden birilerinin hasta olmaması gerekir. Benim yüzümden birileri hayatını kaybetmemelidir. Bunu büyük bir sorumluluk olarak görüyorum. Ve bu hassasiyetin herkes tarafından gösterilmesi gerektiğine inanıyorum.

Asya Çavlan: Pandemi sürecinde sadece ülkemizde değil birçok ülkede her alanda olduğu gibi eğitim alanı da salgından etkilenmiştir. Önlem olarak okullar kapatıldı uzaktan eğitim süreci başladı ve birtakım planlama ve uygulamalar yapıldı. Sizin bu uygulamalar hakkındaki görüşleriniz nelerdir? Sizce bu sürece iyi başladık mı ve süreci nasıl götürüyoruz? Bu dijitalleşme sürecine ne kadar ayak uydurduk?

Faik KAPTAN:

Bence dijitalleşmeye ayak durmamız kötü denilemez. Hatta iyi bir performans gösterildiği kanaatindeyim. Milli Eğitim Bakanlığı'nın Bilim Kurulu'nun tavsiyeleri doğrultusunda hareket etmesi söz konusu zaten. Hastalığın artması ile okulların uzaktan eğitime geçişi ile telafi yapılmaya çalışıldı. Ancak en büyük zaafımız sıkıntımız duyarsızlık sıkıntısı. Bu duyarsızlık toplumun genelinde var. Örneğin imkan sunuldu. Televizyondan, bilgisayardan internetten cep telefonundan dahi bazı dersler yapıldı ve bunların takip edilmesi istendi. Ama takip edenlerimiz çok az oldu. Bu toplumun genel bir sıkıntısı. Duyarsızlık, umursamazlık. Biraz önce konuştuğumuz konunun devamı. O bakımdan arzulanan neticeyi tabii ki yüz yüze yapılan eğitimle alınan netice olarak görmemiz mümkün değil. Bir öğretmenin sınıfa girerek ders anlatması gibi karşılıklı öğrencisiyle buluşan öğretmenin elde edeceği netice ile kıyaslanamaz. Nihayetinde uzaktan televizyon ya da ekrandan yapılan eğitimde öğretmen öğrencisiyle sadece ekrandan konuşuyor. Karşılıklı konuşması, yerine göre öğrencisini uyarması, soru sorması, cevap alması söz konusu olmadığı için öğrencinin odaklanması arzulanan ölçüde olmuyor. Bu da ayrı bir sıkıntıdır. pandemi sürecinde olabildiğince zamanı değerlendirebilenler, duyarlılıklarını kaybetmeyenler bu süreci daha az zararlı geçirmiş oldular. Ama mevcut şartlarda yapılabilecek olan da buydu. Türkiye bu konuda bir çok ülkeden çok daha iyi bir imtihan verdi.

Asya Çavlan: Teşekkür ederiz. Başarılı bir uzaktan eğitim-öğretim sizce nasıl olmalı?

Faik KAPTAN:

Şimdi daha önce eğitim-öğretim kavramlarını açıklarken söylemiştik. Eğitim uzaktan olmaz diye. Uzaktan öğretim olur. Eğitim fiiliyat istiyor. Pratik istiyor. Bu ancak öğretmenle öğrencinin yerine göre yüz yüze gelerek yerine göre öğretmen mesela bir problem çözecek, öğrenciyi tahtaya kaldıracak, soru çözdürecek, yazdıracak, okutturacak vs., ya da bir atölyede mesela sizin gibi meslek lisesi, ne yapacak? öğretmen öğrenciyi bilgisayar başına geçirecek, ya da elektrik bölümündeyseniz bir elektrik motorunun başına geçirecek, marangozluksa bir marangozluk atölyesine geçecek ,büro yönetimi ise büro, sizin okuldaki gibi makine bölümüyse ona göre yerine gelip pratiğini yapacak. Bunların olması lazım, maalesef bu hastalık dönemi buna fazla imkan vermedi. Belki de hiç imkan vermedi. Öğretmen ve öğrencilerimiz okula gelemediler. Bu şekilde de bir araya gelinemedi.

Uzaktan eğitimin başarısına gelince, duyarlılığımızı artırırsak ancak o zaman başarılı bir uzaktan eğitim-öğretim olur. Sizin ders verdiğiniz sınıfta 40 kişiden 4 kişi sadece eğitime katılıyorsa burada bir duyarsızlık var demektir. Yani sunulan imkanı değerlendirememeye var. Şimdi duyarsızlık varsa sunulan imkan ne olursa olsun, mesela isteyen okula gelsin istemeyen gelmesin denilirse, bu öğrencilerimiz duyarlılık içerisinde olmadığını ispat edersene büyük çoğunluğu gelmesin okul açık olsa da ne olur. Bir şey değişir mi? dolayısıyla toplum olarak en büyük problemimiz duyarlı bir toplum oluşturamama problemdir. Bu duyarsızlık maalesef toplumun her kesiminde var. Bizim kendimizi de bunun içine dahil etmemiz lazım belki; anne, baba, öğrenci, öğretmen, amir, memur, mühendis, avukat, doktor kimi sayarsanız sayın, her meslek erbabının duyarlılık anlayışını kuşanması gerek.

Asya Çavlan: Teşekkür ederiz. Pandemi sürecinde eğitim alanında yapılan çalışmalarda velilere ve okullara düşen sorumluluklar nelerdir?

Faik KAPTAN:

Hastalığın yayılmaması için herkesin duyarlılık göstermesi çok önemli. Kendilerinden beklenen maske, temizlik ve mesafe anlayışını hiç unutmadan uygulamalara aktarılması, aynı zamanda bu anlayışın sonucunda da herkes olabildiği ölçüde kendi üstüne düşeni ne kadar yaptığını sorgulayacak ve gereğini yapacak. Gerçekten bu hastalık bir salgın hastalık ve bunun yayılmaması noktasında farklı alternatifler üretme gayretini göstermemiz lazım. Yani eğitim-öğretimi nasıl yapabiliriz. EBA' nın dışında ne yapabiliydik. Öğretmenlerimiz çok fazla dahil edemedik. Onları daha fazla dahil edebilir miydik? Öğretmenlerimiz okula getirilseydi. Mesafe, temizlik ve maske şartlarını yerine getirerek, herkes okulunda dersleri yapsaydı, daha iyi olmaz mıydı acaba? Daha etkili olabilirdi. Mesela sen kendi öğretmenin ders anlatması ile televizyondan bir başka öğretmenin ders anlatmasını aynı tutar mısın?

Aya Çavlan:Hayır

Faik KAPTAN: Kendi öğretmenin anlatışına daha fazla itibar eder, daha çok dikkate alırsın. Psikolojik olarak bunlar insan üzerinde etkili olan şeyler.

Asya Çavlan: Teşekkür ederiz. Pandemi sürecinde meslek liseleri, memleket meselelerinin çözümünde katkıda bulunmaya çalışmıştır. Gerek maske üretimi, gerekse dezenfektan olarak. Siz meslek liselerinin ülkemizin kalkınmasında bu rolü ve meslek liselerinin geleceği hakkında neler düşünüyorsunuz?

Faik KAPTAN:

“Meslek Lisesi ,Memleket Meselesi” sloganı aslında çok yerinde ve çok önemli bir slogan. Bunu bu toplumun zihnine nakş etmemiz lazım. Aslında biz bunu topluma iyi anlatamamanın sıkıntısını yaşıyoruz. Meslek liselerini topluma iyi anlatamıyoruz. İnsanlar da meslek liselerini başarısız insanların okudukları, başarısız öğrencilerin geldiği, okul olarak görüyor. Halbuki tam tersi. Aslında meslek lisesi en az bir fen lisesi kadar önemlidir. Ruh ve beden gibidir. Nasıl bedenin maddi gıdaya ihtiyacı var yemezseniz ölürsünüz, ruhun da manevi gıdaya ihtiyacı var, almazsanız manen ölürsünüz. Meslek liselerini yanlış anlıyoruz, yanlış anlatıyoruz, daha doğrusu anlatamıyoruz. Dolayısıyla insanların meslek liselerine çekinceleri var. Ve meslek liselerine çocuklarımız –velilerimiz sıcak bakmıyorlar. Halbuki öyle değil, meslek liselerimiz en az Anadolu ve Fen liseleri veya başka liselerimiz, imam hatip liselerimiz gibi önemli liselerimizdir. Biraz önce söyledik. Meslek liseleri asıl eğitimin yapıldığı yerlerdir. Diğer okullar öğretimin yapıldığı yerlerdir. Hayat meslekler üzerine oturmaktadır.

Hayat ekonomi ile bağlantılıdır. Ekonomide iş hayatıdır. İş hayatınız düzgün olursa ekonomik hayatınız düzgün olur. Ekonomik hayatınız düzgün olursa, ekonomiden kaynaklanan sorunlar ortadan kalkacağı için toplumda huzurlu bir toplum olur. Şimdi bakınız, problem ne? Bizim çocuklarımız büyük oranda Anadolu ve Fen liselerine gitmek istiyor. Biz de buna imkan veriyoruz. Mesela ben taraftar değilim Anadolu lisesine bu kadar imkan verilmesine. Anadolu lisesine giden çocuklarımızın büyük çoğunluğu meslek lisesine gitmelidirler ki, yarın o mesleklerin yapıcısı olarak o mesleklerin hakkını veren kimseler olarak iş hayatında yerlerini alsınlar. Düşünün, Anadolu lisesine gidip orayı bitiriyor ve üniversite sınavını zorluyor. Halbuki zayıf bir öğrenci olarak iyi bir notla liseyi bitiremiyor, üniversiteye giremiyor, girenlerin büyük çoğunluğu özel üniversiteye giriyor. Parayla okuyorlar. Üniversite diploması aldıkları halde iş bulamıyorlar. Niye? Çünkü meslekleri yok. İşsizlik var deniyor. Aslında işi yapacak insan yok. Çünkü herkes masa başı iş istiyor. Lise bitmiş üniversiteyi bitirmiş ama mesleği yok, hangi mesleği icra edecek? Bir meslek icra etmesi mümkün değil. O bakımdan meslek lisesi memleket meselesidir. Bakınız. toplumun huzuru nasıl kaçıyor. Düşünün aslında birçok şey örnek verilebilir ...Mesela içtiğimiz çay. Çay iyi demlenmiş ise siz bu çayı zevkle içersiniz değil mi? Peki bu çayı bulaşık suyu gibi getirirse ne dersiniz? Olumsuz konuşursunuz değil mi? ne oldu şimdi, sizde çaycının yaptığı işle ilgili olarak işini iyi yapmadığı kanaati uyanır. Ya da çaycı çocuğunu okula getirdi ve siz öğretmen olarak hiç ilgilenmediniz gerektiği gibi. Bu defa da çaycıda sizin mesleği icra etmenizle ilgili olarak olumsuz kanaat belirdi. Bunu topluma yayalım. Sizin evinizde musluk bozuldu, tesisatçı çağırdınız. Musluğu yaptı. Gittikten sonra baktınız ki musluk yine su kaçırıyor. Tesisatçı hakkında ne deriz “işini iyi yapmadı” . tesisatçı da bir marangoza iş yaptırdı diyelim. O da işini düzgün yapmadı. Şeklinde bunu toplumdaki her kesime yaygınlaştırabiliriz. Avukat, doktor gibi. En büyük problem, işte anlayışımızın yanlış olması. Zannediliyor ki biz falan okullarda okursak, hayat güzel, falan okullarda okursak hayat kötü olacak. Halbuki hayatı yaşanılır kılacak mesleklerdir ve meslek liseleridir. Hayata huzur getirecek olan onlardır. Bu yönüyle bu topluma bunu iyi anlatmak lazım. Meslek liseleri onun için çok önemli okullardır. Ama insanlar hep rahatını düşündükleri için, meslekleri iş olarak gördükleri için onlara yönelmek istemiyorlar. Herkes masa başı iş istiyor. Para kazanmayı da öyle görüyorlar. Halbu ki bu da öyle değil. Şu anda meslek liselerindeki meslek hocaları piyasadakilerden daha çok para kazanıyorlar. İkincisi bir mesleği hakkı ile yapan kişi müşteri de bulur, para da kazanır. Yeter ki o işin hakkını vererek iyi yapsın. İnsanlar okul arıyor, falan okul iyi diyor, Yeşilköy'e gidiyor, öğretmeni iyi diyor, demek ki insanlara göre her meslek erbabının da iyisi var, kötüsü var. İstersen tamirci ol. Araba lastikçisi ol. Aranan kişi, en iyisini yapan kişi olduğun zaman, o meslekten insan bir doktorun bir senede kazandığını bir saatte kazanır. Formula yarışları var biliyorsunuz değil mi? Orada lastik değiştirenler 100 bin dolar alıyorlarmış. Bunu 100 sene çalışsan kazanamazsın. Demek ki işini iyi yaptığın zaman ister doktor, ister avukat ol, ister marangoz ol, ister amele ister usta ne olursan ol, Allah sana fırsat verir. Onun için meslek liseleri iyi anlatılmalı, iyi anlaşılmalı, bir de insan iyi anlaşılmalı.

Biz zannediyoruz ki her insan her konuda başarılı olur. Her insan her konuda başarılı olamaz. Allah her insana farklı özellikler vermiştir. Bazıları akademik konuda başarılı olabilir, bazılarının mesleki başarısı olur, bazılarının farklı el becerileri olur, kimisinin sesi güzeldir. Allah her insana farklı bir güzellik vermiştir. İnsanlar biraz kendilerini keşfedip, hangi konuda daha başarılı olacaklarsa o alanlara yönelmelidirler. Bir sıkıntımız da bazı meslekleri küçümsüyoruz ve o mesleklere kötü nazarla bakıyoruz. Mesela bir temizlikçiye öyle bir nazarla baktığımız için sıkıntı oluşuyor. Kimse temizlikçi olmak istemiyor. Halbu ki o temizliği yapmasa hasta olabiliriz, hayatımıza mal olabilir. Her iş önemlidir. Önemli bir meslek yoktur. Ama bazı meslekleri derecelendirirsek, bazı meslekler diğerlerinden daha önemlidir denilebilir. Dolayısıyla insanlara bunları iyi anlatmamız lazım. Özellikle meslek liselerinde olanlarımız, sizler, bunları bu yönüyle de anlatın. Zannediliyor ki sadece akademik olarak okuyanlar memleketi kurtaracak. Asla. Bu memleketin mesleğini iyi yapan insanlara ihtiyacı var. Ara elemanlara daha çok ihtiyacı var. Bunları yapan insanlarımız olmazsa o akademik olarak iş yapanlar bir şey yapamaz. Esas üretimi yapan ara elemandır.

İnsanlar biraz kendilerini keşfedip, hangi konuda daha başarılı olacaklarsa o alanlara yönelmelidirler. Bir sıkıntımız da bazı meslekleri küçümsüyoruz ve o mesleklere kötü nazarla bakıyoruz. Mesela bir temizlikçiye öyle bir nazarla baktığımız için sıkıntı oluşuyor. Kimse temizlikçi olmak istemiyor. Halbu ki o temizliği yapmasa hasta olabiliriz, hayatımıza mal olabilir. Her iş önemlidir. Önemli bir meslek yoktur. Ama bazı meslekleri derecelendirirsek, bazı meslekler diğerlerinden daha önemlidir denilebilir. Dolayısıyla insanlara bunları iyi anlatmamız lazım. Özellikle meslek liselerinde olanlarımız, sizler, bunları bu yönüyle de anlatın. Zannediliyor ki sadece akademik olarak okuyanlar memleketi kurtaracak. Asla. Bu memleketin mesleğini iyi yapan insanlara ihtiyacı var. Ara elemanlara daha çok ihtiyacı var. Bunları yapan insanlarımız olmazsa o akademik olarak iş yapanlar bir şey yapamaz. Esas üretimi yapan ara elemandır.

Asya Çavlan: Teşekkür ederiz. Pandemi sürecinde önümüzdeki eğitim-öğretim yılı için İl Millî Eğitim Müdürlüğü'müzün hazırlıkları nelerdir?

Faik KAPTAN:

İl Millî Eğitim Müdürlüğümüz tabii Bakanlığımızla koordineli olarak, çizdiği çerçevede, muhtemelen, önümüzdeki hafta öğretmenlerimiz okullarda toplanacaklar, zümre ve alan toplantılarını, seminerleri yapacaklar, bu toplantılarda 31 Ağustos'tan itibaren öğrencilerimize uzaktan eğitimle neleri nasıl verebileceklerinin cevabını arayacaklar. Dolayısıyla bu hazırlıklar önümüzdeki hafta yapılmış olacak, sonraki haftadan itibaren de 21 Eylül'e kadar uzaktan eğitim devam edecek. Uzaktan eğitim sürerken de hastalığın seyrine göre yüz yüze eğitime geçilecek ya da uzaktan eğitim farklı uygulamalarla devam ettirilecek.

Asya Çavlan: Teşekkür ederiz

Pandemi sürecinde önümüzdeki eğitim-öğretim yılı için İl Milli Eğitim Müdürlüğü'müzün hazırlıkları nelerdir?

Faik KAPTAN:

İl Milli Eğitim Müdürlüğümüz tabii Bakanlığımızla koordineli olarak, çizdiği çerçevede, muhtemelen, önümüzdeki hafta öğretmenlerimiz okullarda toplanacaklar, zümre ve alan toplantılarını, seminerleri yapacaklar, bu toplantılarda 31 Ağustos'tan itibaren öğrencilerimize uzaktan eğitimle neleri nasıl verebileceklerinin cevabını arayacaklar. Dolayısıyla bu hazırlıklar önümüzdeki hafta yapılmış olacak, sonraki haftadan itibaren de 21 Eylül'e kadar uzaktan eğitim devam edecek. Uzaktan eğitim sürerken de hastalığın seyrine göre yüz yüze eğitime geçilecek ya da uzaktan eğitim farklı uygulamalarla devam ettirilecek.

Asya Çavlan: Teşekkür ederiz.Öğrencilerimiz pandemi sürecinde eğitimde değil aynı zamanda sosyalleşme, spor ve kültürel faaliyetler gibi kişilik gelişimini etkileyen birçok boyuttan mahrum kalabilmektedirler. İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün bu konuda hazırlık veya herhangi bir çalışması mevcut mudur?

Faik KAPTAN: İl Milli Eğitim Müdürlüğü'müzün öğretmen ve öğrencilerimize, velilerimize yönelik bir çok projesi var. Mesela "Veli Akademileri" "Öğretmen Akademileri" var. Öğrencilerimiz okullarda yapılan bu projelerde yer almalılar. Fakat bu salgın hastalık bütün bu uygulamalarımızı sekteye uğrattı. Bu uygulamalar bu şartlarda nasıl yapılır ,sorduruyor. Tedirginlikler var. Sadece Milli Eğitim Bakanlığı'nın çözebileceği bir konu da değil bu. Değişik paydaşları var. Mesela öğrenciyi, ailesi hastalık var diye okula göndermeyebiliyor, sadece size bağlı değil, bu durumda bizim yapacaklarımızın çok bir esprisi kalmıyor. Dolayısıyla hastalığın seyrine göre tedbirler alınacaktır diye düşünüyorum.

Asya Çavlan: Teşekkür ederiz. Yeni eğitim öğretim yılı için öğretmenlerimize, biz öğrencilere hangi mesajlarınız olur?

Faik KAPTAN:

Öğretmenlerimizden özellikle benim istirhamım, “yeni nesil, sizin eseriniz olacaktır” diyor Atatürk, geleceğimizin nasıl şekillenmesini istiyorsak ona göre hareket etmeliyiz. Öğrenciler bizim eserimiz olduğu için, eserimizin nasıl olmasını istiyorsak öyle gayret göstermeliyiz. Sonradan şikayetlerimizin bir anlamı yoktur. Ben üzerime düşeni yapıyorum. Sorumluluğum yoktur, diye düşünebiliriz. Ama ben de şöyle düşünüyorum, hepimiz sorumluluğumuzu yapıyorsak bu kadar şikayetçi olduğumuz ortam olmamalıdır. Büyük çoğunluğumuz bir şeylerden şikayetçi. Öğretmen, öğrenci ve diğer gruplar büyük oranda yaşadıkları hayattan şikayetçiler. Bu şikayetlerin ortadan kalkması, herkesin üstüne düşen görevi yerine getirmesi ile olacaktır. Onun için biz öğretmen olarak üstümüze düşen görevi yapacağız. Öğrenciler kendilerine düşen görevi yapacaklar. Bir öğrenci mutlaka öğretmenin kendisinden istediği görevi yerine getirecek, sevgi-saygı da gösterecek, öğrenci öğretmenine saygı gösterecek ki, manen de bir feyz alsın. Öğretmenlere saygısızlık edilmemeli, aynı şekilde anne-babalar da öğretmenlerimize o hürmeti göstermeli. Öğretmenlerimizi adeta bir şey bilmez görmemeliler. Bakıyorum herkes birbirinin mesleği hakkında söz söylüyor. Veya bir doktor avukat kesiliyor, bir avukat doktor kesiliyor veya doktor öğretmen kesiliyor, öğretmen kendisini bir başkasının yerine koyuyor. Böyle olmamalı. Herkes o mesleğin sahibine saygılı olmamalı. Her mesleğe o saygınlığı kazandırmalıyız. Onun için öğrencilerimiz üzerine düşen görevi yapmalı. Nedir onların görevi, öğrenci dersine çalışmalı öğretmenine hürmet etmeli, bunlar olmazsa gerisi gelmiyor zaten. Öğretmenini üzmemeli mesela. Onun sevgisini kazanmalı. İşte okula gidiyorum, öğretmen de bana bol not versin, sınıfı geçeyim demek yanlış bir tutum olur. Onun için hepimiz üzerimize düşen görevi yerine getirdiğimiz takdirde o zaman okullarımız da güzel olacak, huzurlu olacak, ailelerimiz de sokağımız da, ülkemiz de...

Asya Çavlan: Teşekkür ederiz.

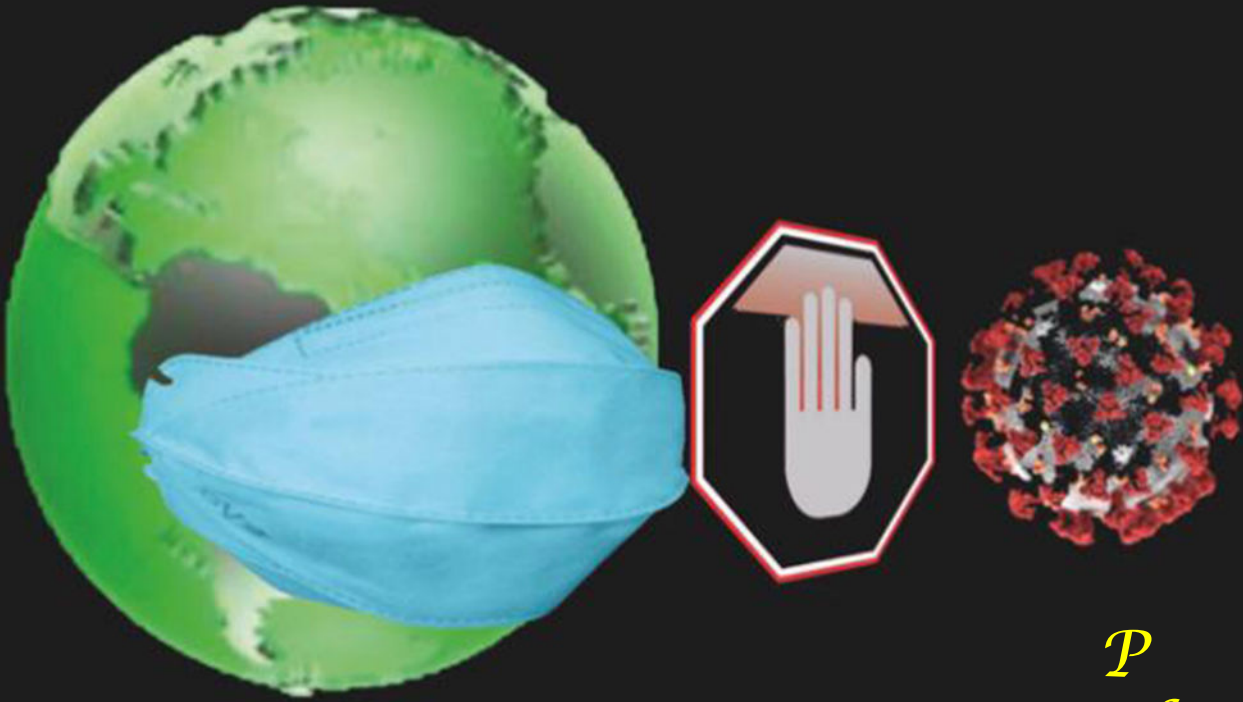
Göksun Bulut Usul:

Röportajımız, oldukça bilgilendirici ve öğretici oldu hocam. Değerli görüşleriniz ve yoğunluğunuz içerisinde bizlere değerli vaktinizi ayırdığınız için çok teşekkür ederiz..

Faik Kaptan:

Ben de teşekkür ederim.

YENİ TİP KORONAVİRÜS (COVID-19) HASTALIĞINA KARŞI 14 KURALI UYGULA

*P
H
T
O
S
H
O
P*

14
KURAL

1 Ellerinizi sık sık, su ve sabun ile

14
KURAL

2 Öksürme ve hapşırma sırasında ağzınızı, burnunuzu tek kullanımlık mendille kapayın. Mendil yoksa dirsek içini kullanın.

14
KURAL

3 Ellerinizi gözlerinize, ağzınıza ve burnunuza dokunmayın.

14
KURAL

4 Soğuk algınlığı belirtileri gösteren kişilerle aranıza en az üç dört adım mesafe koyun.

14
KURAL

5 Yurt dışı seyahatlerinizi iptal edin ya da erteleyin.

14
KURAL

6 Yurt dışından dönüşte ilk 14 günü evinizde geçirin.

14
KURAL

7 Bulduğunuz ortamın sık sık havalandırın.

KORONAVİRÜS
RİSKİNE
KARŞI

14
KURAL

SORUN KÜRESEL,
MÜCADELE ULUSAL.

Çok basit önlemlerle
Koronavirüs'ün yayılmasını
engellemek mümkün.

RİSK ALMAYALIM,
GEREKENİ YAPALIM.

KORONAVİRÜS RİSKİNE KARŞI
14 KURALA UYALIM.

TÜRKİYE'DEN
DIŞARI ÇIKMAYALIM.

ÇIKARSAK, DÖNÜŞTE
14 GÜN KURALINA UYALIM.

14
KURAL

bilge'o

8 Kapı kolları, armatürler, lavabolar gibi sık kullandığınız yüzeyleri su ve deterjanla her gün temizleyin.

14
KURAL

9 Havlu gibi kişisel eşyalarınızı

14
KURAL

10

14
KURAL

11 Tokalaşma, sarılma gibi yakın temaslardan kaçınınız.

14
KURAL

12

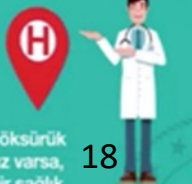
Bol sıvı tüketin, dengeli beslenin.

14
KURAL

13 Soğuk algınlığı belirtileriniz varsa yaşlılarla ve kronik hastalığı olanlarla

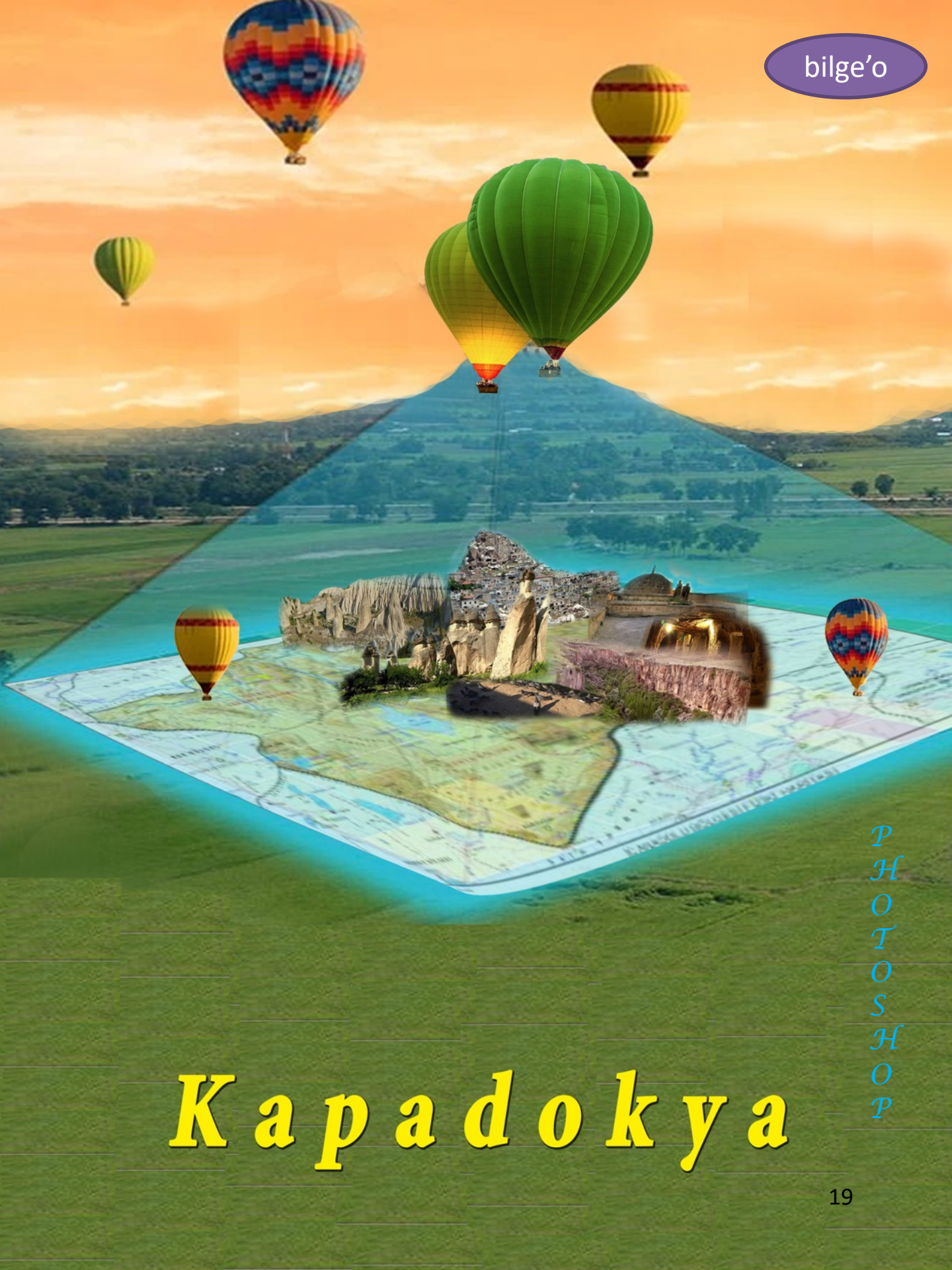
14
KURAL

14

Düşmeyen ateş, öksürük ve nefes darlığınız varsa, maske takarak bir sağlık kuruluşuna başvurun.

18

PHOTOSHOP

Kapadokya

DOĞA VE TARİHİN BÜTÜNLEŞTİĞİ GİZEMLİ BİR COĞRAFYA: KAPADOKYA

Peribacalarıyla süslenmiş, tarihî ve sanatsal yapılar ile zenginleşmiş; doğa ve insan etkileşimi ile ortaya çıkmış bir turizm cenneti...

Kapadokya, Pers dilinde “Katpa Tuka -Güzel Atlar Ülkesi” olarak bilinmektedir. Binlerce yıl farklı toplumlara ev sahipliği yapmasının yanında Peribacaları içine oyulmuş kayadan evleri, yeraltı şehirleri, kiliseleri, bağları, bahçeleri, vadileri ve muhteşem konakları ile bölge için önemli bir ticaret ve kültür merkezi olmuştur.

Kapadokya Bölgesi, Nevşehir, Aksaray, Niğde, Kayseri ve Kırşehir illerinin kapladığı alan olup, daha dar olan kayalık bölgesi ise Uçhisar, Ürgüp, Avanos, Göreme, Derinkuyu, Kaymaklı, Ihlara ve çevresinden oluşmaktadır. Kapadokya tarihî ve coğrafi güzellikleri yanında dünyanın en iyi balon turu güzergahı olarak seçilmiştir. Bu anlamda da önemli bir turizm alanı olarak karşımıza çıkmaktadır.1985'ten bu yana UNESCO “Dünya Kültür Mirasları Listesi”nde yer almaktadır.

Kapadokya İç Anadolu bölgemizde 60 milyon yıl önce 3. Jeolojik zamanda Erciyes, Hasan Dağı ve ikisi arasında kalan Güllü Dağı volkanik dağlarından çıkan lav ve küllerin fiziksel ve kimyasal süreçlerden geçmesi ile oluşmuş, kendine has bir coğrafyaya sahiptir. Arazi, milyonlarca yıl boyunca sel suları ve rüzgar etkisiyle gerçekleşen aşınmalar ile şekillenmiştir. Arazide aşınma süreci sonrasında sert bazalt kayasından oluşan şapkalar ilginç koniler olarak ortaya çıkmıştır. Bu değişik ve ilginç biçimli kayalara halk arasında peribacası denilmiştir. Bazalt örtüsü olmayan tüf tabakaları ise erozyonla vadilere dönüşmüştür.

Kapadokya'da ilk insan yerleşimi Paleolitik döneme kadar uzanmaktadır. Hitiler, Frigler, Asurlular, Persler, Romalılar, Selçuklu ve Osmanlı İmparatorluğu toprakları içinde yer almıştır. Dolayısıyla Kapadokya geçmişten günümüze birçok uygarlık ve çeşitli kültürleri barındıran kadim bir merkez olmuştur.

Roma imparatorluğunun baskısından kaçan Hristiyanlar, burada kayalara oydukları evler ve kiliselerle bölgeyi büyük bir sığınak olarak kullanmışlardır. Hatta misyonerlik faaliyetlerinin yapıldığı bir bölge haline gelmiştir. Bu alanların, kayalara oyulan kiliselerle büyük ve güvenli yeraltı kentlerinden oluşan dinî bir merkez olduğu ifade edilmektedir. Aynı zamanda Kapadokya, dinî yönünün dışında tarih boyunca ülkeler arasında ticari ve sosyal bir köprü kurma özelliği ile de karşımıza çıkmaktadır. Ticaret kolonilerini de barındıran Kapadokya İpek Yolu'nun önemli kavşaklarından biri olma özelliğine sahiptir.

Kapadokya günümüzde ülkemizin tarihi ve doğal güzellikleri ile meşhur turizm merkezlerinden biri olup, her yıl yerli ve yabancı birçok turisti ağırlamaktadır. Kayalara oyulmuş geleneksel Kapadokya evleri, güvercinlikleri ve Peribacaları ile turistlerin ilgi odağı durumundadır.

Kayalara oyulmuş geleneksel Kapadokya evleri, güvercinlikleri ve Peribacaları ile turistlerin ilgi odağı durumundadır.

Bölgenin turizm özelliklerine bakmadan önce yapı malzemesi olarak kullanılan taşların kendilerine has özel yapılarından bahsetmeden geçmemek gerekir. Burada yaygın olarak bulunan taşlar, volkanik yapıdadır. Ocaktan çıktıktan sonra yumuşak yapısı sebebiyle çok rahat işlenebilmekte ancak hava ile temas ettikten sonra ise sertleşmekte ve dayanıklı bir yapı malzemesine dönüşmektedir. Bu malzemenin yörede bol olması ve kolay işlenmesi ise taş işçiliğinin gelişmesine neden olmuştur. Avlu ve ev kapılarının malzemesi ise genellikle ahşap malzemedendir. Turist çeken önemli alanlardan biride güvercinliklerdir. Bir kısmı kilise olarak inşa edilmiş olan güvercinliklerin yüzeyi yöresel sanatçılar tarafından zengin bezemeler, kitabeler ile süslenmiştir. Kapadokya sadece tarihi ve doğal güzellikleri değil aynı zamanda bölgedeki balon turları ile de çok sayıda turist çekmektedir. Hatta bu balon tur alanı, dünyanın en iyi balon turu güzergahı olarak seçilmiştir.

Kapadokya'da turistler tarafından en çok ziyaret edilen bölgeler ise ; Uçhisar, Göreme, Avanos, Ürgüp, Derinkuyu, Kaymaklı ve Ihlara'dır. Önemli turistik yerleri arasında ;

*Hristiyanlığın önemli merkezlerinden ve manastır hayatının başladığı yerlerden: Elmalı Kilise, Yılanlı Kilise vb. ile Göreme Açık Hava Müzesi(1985'ten itibaren Dünya Kültürel Miras Listesi'ndedir)

*Şapkalı Peribacalarının oluşum ve gelişimin en iyi gözlendiği Paşabağ Rahipler Vadisi,

*Kayalardan oyulmuş güvercin yuvaları ile Güvercinlik Vadisi,

* Derin ve gizemli yerlerden biri olan Ihlara Vadisi,

*Manastır yaşamına ait kalıntılar ve Peribacalarıyla süslenmiş Güllüdere Vadisi,

*Derinkuyu, Kaymaklı, Özkonak yeraltı şehirleri,

*Kapadokya'nın çatısı olarak bilinen Uçhisar kalesi.

*Çanak atölyeleri ile işlikler; yer alır.

Peribacalarıyla süslenmiş, tarihi ve sanatsal yapılar ile zenginleşmiş doğa ve insan emeği ile oluşmuş büyüklü, gizemli bir yer; altı, üstü tarih....KAPADOKYA.

eBa

PHOTOSHOP

EĞİTİMİN GELECEĞE AÇILAN KAPISI: EBA

Uzaktan eğitim; zamandan ve mekandan bağımsız bir şekilde öğrenci ve öğretmenin okula gelme zorunluluğu olmadan sürekli gelişen bilgi teknolojileri aracılığıyla tamamen sanal ortamda canlı görüntülü, sesli olarak dersi işlediği, katılan öğrencinin istediği zaman tekrar izleyebileceği ve görüntüleyebileceği eğitim ve öğretimin bilgisayar ortamına geçtiği akılcı yenilikçi bir eğitim sistemidir. Geleneksel yöntemlere göre oldukça dinamik bir yapıya sahiptir. Günümüzde teknolojik gelişmelerin ne kadar ivme kazandığı ve bilgi çağında yaşadığımız düşünülürse gelecekte de uzaktan eğitimin daha çok yaygınlaşacağı aşikardır.

Uzaktan eğitim sistemi özellikle gelişmiş ülkelerde uygulanan bir sistem olarak karşımıza çıkmaktadır. Ülkemizde de bazı üniversitelerde uzaktan eğitim uygulanmaktadır. Kırıkkale üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi bunlar arasında yer alır. Bunun yanında yetişkin eğitimi, çocuk eğitimi, ana-baba eğitimi, kurumlar için hizmet içi eğitim gibi çok çeşitli ve farklı alanlarda kullanımı mümkündür. Dünya çapında büyük bir mücadeleye sahne olan pandemi ülkemizi de içine aldığı andan itibaren bakanlığımız hemen harekete geçerek, okullarda yapılamayan eğitim sürecimizi üniversitelerde ve diğer alanlarda olduğu gibi uzaktan eğitim ile devam ettirme yoluna gitmiştir. Ve bu sürecin de salgın hastalık kontrol altına alınana ve bitene kadar devam edeceği öngörülmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı Fatih Projesi kapsamında geliştirilen Eğitim Bilişim Ağı (EBA) çevrimiçi sosyal eğitim platformu olarak kullanılmaktadır. Bu çalışma, Milli Eğitim Bakanlığımızın Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

EBA, yaşadığımız bu salgın hastalık süreci içinde uzaktan eğitim kapsamında etkin olarak kullanılmaya devam edilmektedir. Öğretmen ve öğrencilere öğretim sürecinde oldukça fazla katkıları bulunan bir sistem olup, öğretmenlere sağladığı kolaylıklardan çok öğrenciler için faydaları bir sistemdir. EBA içerisinde sayısız içerik olduğu için EBA'ya giriş yapan öğrenci oldukça zengin bir içerikle karşılaşmakta, bu içeriklere tamamen ücretsiz olarak anında ulaşabilmektedir. EBA'ya öğretmenler olduğu kadar öğrenciler de kendi hazırlamış oldukları içerikleri paylaşabilmektedir. Öğrenciler bu sunumlara, görsellere, notlara rahatlıkla ulaşabilmekte ve bu materyallerden ücretsiz olarak faydalanarak eğitim süreçlerine destek olabilmektedirler. EBA'da öğrencilerin kendilerini geliştirmeleri için oldukça zenginleştirilmiş içeriklerde bulunmaktadır. EBA, sadece öğretmen ve öğrenci için değil, velilerin de hizmetine sunulmuştur.

EBA'nın uzaktan eğitimde birçok faydası bulunmaktadır. Bu faydaları arasında;

- *Gelişmiş, çağdaş teknolojik araçlarla eğitim olanağı sunma,
 - *Bilgiye kolay ve hızlı ulaşma,
 - *Zaman ve mekandan tasarruf sağlama,
 - *Geniş öğrenci kitlesine ulaşabilme,
 - *Güvenilir, kontrollü ortamlarda okuldaki herkese ulaşabilme,
 - *Öğretmen desteğinin okul dışında da devam etmesini sağlama,
 - * Öğrenciye her yerden istedikleri kalitede eğitim olanağı sunma,
 - *Öğretmenler için öğrencilere gerek EBA'da bulunan kaynakları, gerekse kendilerinin hazırladığı çeşitli kaynakları aktarabilme, sınav uygulaması ve sınavların değerlendirmesi olanağı sunma,
 - *Öğrenci merkezli olma,
 - *Ders sunumlarına sürekli ulaşabilme, tekrar etme imkanı sağlama,
 - * Çeşitli ders kaynakları, videolar, testler gibi kaynak çeşitliliği sunma,
 - *Çok soru ve sınav ile test kitabına ihtiyaç duymadan sınavlara hazırlanma,
 - *Öğrencilerin soru çözümlerinin analizinden eksiklerine ulaşabilme,
 - *Tartışma, paylaşma, oylama gibi etkileşimlerle iletişim kurma,
 - *Öğrencilerde, çok yönlü bakış açısı edinme becerisi kazanma şansı verme,
 - *Her biri kontrol edilmiş yayınlara, oyunlara ulaşır, öğrencilerin kaliteli zaman geçirmesi yanında kişisel gelişimine katkı sağlama,
 - * Öğrenciye özel takvim ile planlı çalışma alışkanlığı kazandırma,
 - *Bireysel başarıların ayrıntılı şekilde raporlanmasının izlenmesi,
 - *Öğrencinin yaptığı faaliyetlerin sergilenmesini sağlayan puan toplama ve rozet alma uygulamaları ile motivasyonlarının artmasını sağlanması,
 - *11. ve 12. sınıflara "Akademik Destek" alanı ile üniversiteye hazırlanmada destek olma,
 - * Öğrencilere ders içi performans çalışmaları düzenleme ve portfolyo oluşturma olanağı sağlama,
 - *Eğitimdeki çeşitli kaynaklar ile velilere eğitime kaynak sağlamada maddi külfetten kurtarma şansı verme,
- yer alır

EBA ile bu şekilde, okulda, evde, ihtiyaç duyulan her yerde bilgi teknolojileri araçları kullanılarak teknolojinin eğitime entegrasyonu sağlanmaktadır.

Öğrencilerimizin eğitimlerine devam edebilme ve öğretmenlere de teknolojiyi kullanarak öğrencilere öğretim ortamlarında bilgiye ulaştırma yollarını sunabilme fırsatı verilmesini sağlayan EBA'yı kullanmaya devam ederek öğrenime ara verilememeye çalışılmalıdır.

Uzaktan eğitimde, EBA' da kal diyoruz...

PHOTOSHOP

AVRUPA'DA GÜNEŞ PARLIYOR: İKİ KATLI KEMERLERİ İLE GÖZ KAMAŐTIRAN İSLAM KÜLTÜRÜNÜN EN BÜYÜK CAMİLERİNDEN KURTUBA ULUCAMİİ

Dünyanın en eski ve en büyük camilerinden biri, oymalı mermer mimarisiyle dikkat çeken bir camii: Kurtuba Ulucamii(el-Mescidü'l-kebîr, el-Mescidü'l-câmi')

Tarihi boyunca kimi zaman cami, kimi zaman katedral olarak iki farklı dine ibadethane olan ünlü ibadethanelerden biridir. Cami, İspanya'nın, Kurtuba(Cordoba) kentinde yer alır. İspanyolcada Arapça "mescit" kelimesinden türemiŐ "Mezquita" adıyla bilinmektedir. Günümüzde ise bu yapı, kiliseye çevrilmiŐ "Cordoba Katedrali" olmuştur. Bu deęiŐikliğe rağmen bölge halkı tarafından halen "Mezquita" adıyla tanınmaktadır.

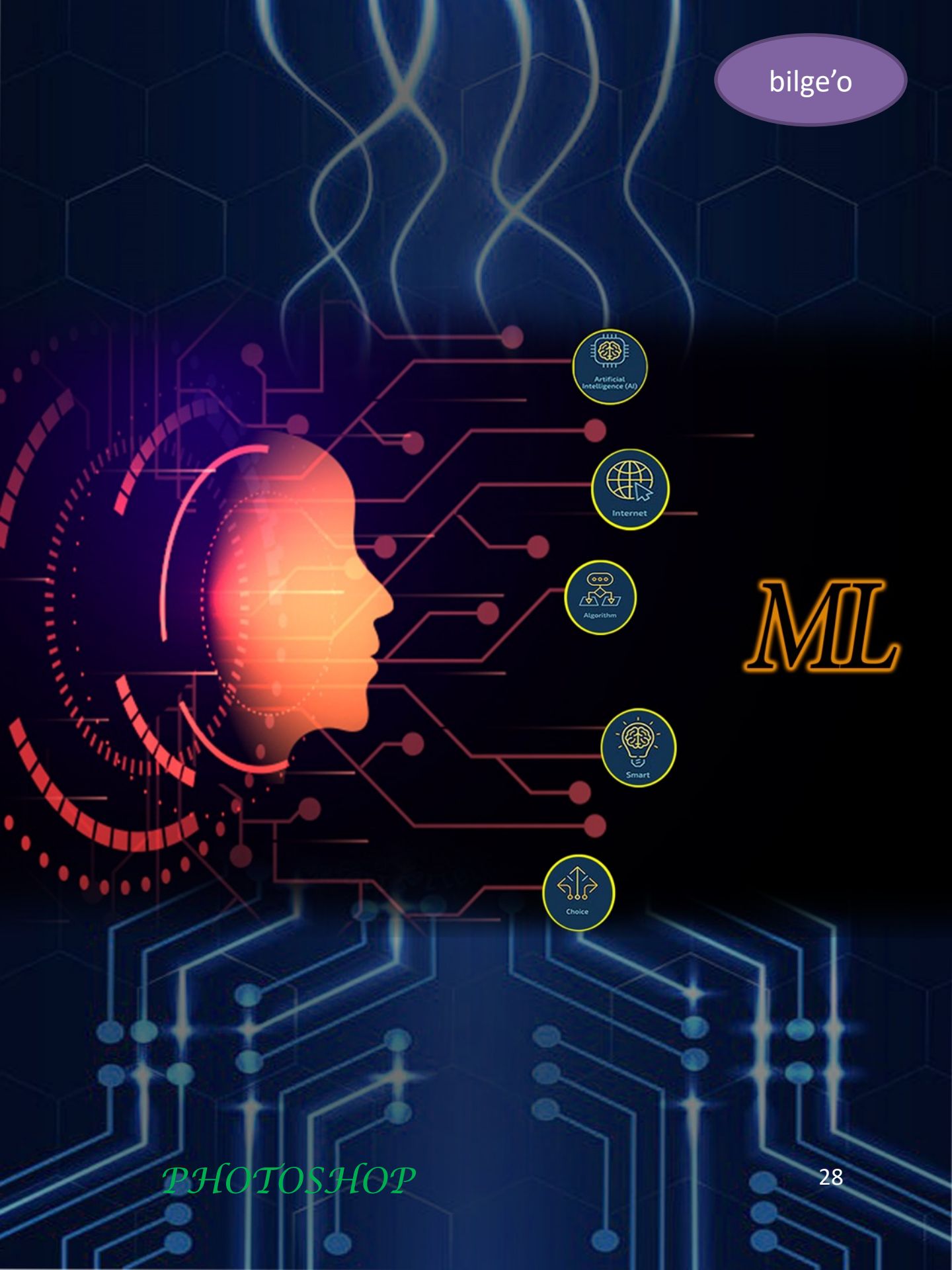
Bu ihtişamlı yapı, Avrupa'da İslam dinini yaymak ve insanlara dünyada ve ahirette kurtuluŐun yolunu göstermek için çalışan Müslüman'ların Kuzey Afrika'dan geçip Avrupa'ya ulaŐtıkları ilk ülke olan İspanya'da yapılmıştır. İspanya'da yaŐamıŐ olan Endülüs Emevileri'nin baŐkenti Kurtuba'da yaptırılan birçok cami arasında en görkemli olanıdır. Mimarî özellikleri ile pek çok camiye örnek teŐkil etmiŐtir. Dünyanın en büyük boyutlu camiler arasında yer alır. Yapının temeli Endülüs İslam Devletinin kurucusu, I. Abdurrahman tarafından 786 yılında Guadalquivir (Vadil-Kebir) nehri kenarında atılmıŐtır. Tamamlandıktan sonra zaman içerisinde diğer hükümdarlarca eklemeler ve deęiŐikliklerle bugünkü büyük boyutlarına ve görkemine ulaŐmıŐ, (180x150m ile) geniŐlemiŐ ve büyümüŐtür. Yapı, Endülüs dini mimarisinin özelliklerini taşımaktadır. Cami için Lübnan'dan kıymetli ağaçlar (özellikle sedir ağacı) doğudan kaliteli mermerler, Irak ve Suriye'den kıymetli taşlar ve başka ülkelerden fil diŐi, inci gibi değerli malzemeler getirtilmıŐtir. Daha sonraki dönemlerde ise cami tekrar kilise olarak kullanılmıştır. Günümüzde Cordoba Katedrali olarak adlandırılmaktadır. Bu ihtişamlı yapı, korunması amacıyla 1984 yılında UNESCO tarafından "Dünya Mirası" olarak ilan edilmiştir. İhtiŐamı, mimarisi ile korunma altına alınmasını fazlasıyla hak etmektedir.

Cami, mimarî özellikleriyle dikkat çekmektedir. Duvar ve tavan oymaları, iŐlemeleri ve görsel olarak hayran kalınacak yazı motifleriyle de müstesna bir İslam mimarîsi örneğidir. İçinde 800'ün üzerinde sütun varlığı ile dünyada en fazla sütuna sahip olan camidir. Bu sütunlar o dönem İslam mimarîsinin yaratıcılığını ve sanatsal gücünü çok iyi sembolize etmektedir. Sütunlardan oluşan 19 paralel yol, oldukça dikkat çekicidir. Sütunların bazıları farklı taşlardan oluŐmasına rağmen genellikle granit taşından yapılmıştır.

Sütunlar, tuğlalardan ve beyaz taşlardan oluşan kemerleri desteklemektedir. Değişik renklerdeki granit ve mermer sütunlar kaidesiz olup, tabanları zemine gömülmüştür. Üzerlerindeki kemerler ise iki katlı olup, alt kat at nalı, üst kat ise yarım daire şeklindedir. Özellikle iki katlı kemerleri ve oymalı mermer mihrabı ile diğer camilerden kendini çok iyi ayırt ettirmektedir. Mihrabı at nalı şeklindedir. Mihrap kemerlerinin dayandığı sütunlar eşsiz güzelliğe sahiptir. Ayrıca üzerinde kesişen sekiz büyük kemer kavisinin oluşturduğu dışbükey sekizgen bir kubbe bulunmaktadır. Duvarlarda geometrik şekiller ve bitki motifleriyle taşa işlenmiş veya mozaiklerle meydana getirilmiş kufi yazılar ise lacivert zemine altınla yazılmıştır. Yine yapıda mavi, yeşil, kırmızı, beyaz, sarı renklerle renk cümbüşü de göze çarpmaktadır. Minber, pek çok fildişi parçalar, değerli taşlar ve altın çivilerden yapılmıştır. Tüm mimarî yapının kapladığı alanın üçte birini oluşturan kuzeyindeki avlu sur gibi yükselen payandalı ve mazgallı, sade görümlü yüksek bir duvarla çevrilidir. Bu duvarın payandaları arasında doğu cephesinde altı, batı cephesinde ise yedi adet mihraba benzeyen kapı bulunmaktadır. Avlunun üç tarafında arkası duvara dayanan revaklar yer almaktadır. Günümüzde Cami'nin dış süsleri zarar görmüşse de iç süsleri halen göz kamaştırıcı özelliğini korumaktadır.

1236'da Kurtuba'nın tekrar Hristiyanlar'ın eline geçmesinden sonra kiliseye çevrilen cami, üç asır boyunca aynen muhafaza edilerek kullanılmış, daha sonra orta bölümüne Rönesans tarzında bir katedral eklenmiş ve ilerleyen yıllarda bazı değişiklikler yapılmışsa da bina aslî mimari özelliklerini günümüze taşımıştır. 1882 yılında bina milli eser kabul edilerek, onarılmış ve koruma altına alınmıştır.

İslam mimarîsinin eşsiz eserlerinden biri olan "Kurtuba Ulucamii" sadece İspanya'nın değil aynı zamanda tüm dünyanın ortak mirasıdır. Ama elbette bizler için hassaten özel önemi haizdir. Bu sebeple mutlaka ziyaret edilmesi gerektiğini düşünüyoruz...

ML

ŞİRKETLER İÇİN İNOVASYON, VERİMLİLİK VE BÜTÜNLÜK SAĞLAYAN BİR YÖNTEM**MAKİNE ÖĞRENİMİ (MACHINE LEARNING)**

Makine öğrenimi (Machine Learning) günümüzde şirketlerin yaygın olarak kullanmaya başladığı teknolojik bir uygulamadır. Yapısal işlev olarak öğrenen veriler üzerinden tahmin yapabilen algoritmaların çalışmasını artıran bir sistemdir

Makine öğreniminin, bilimsel bir çaba olarak tarihsel süreçte yapay zeka arayışıyla ortaya çıktığı ifade edilmektedir. Makine öğrenimi, 1959 yılında bilgisayar biliminin yapay zekada sayısal öğrenme ve modelleme çalışmalarından geliştirilmiş bir alt dalı olmuştur.1990 yılından sonra ise ayrı bir alan olmuştur.

Makine öğrenimi; temelde algoritmalara dayanmaktadır. Makine öğrenimi, yazılım programlarının detaylı bir şekilde işlemleri yapılmadan, sonuçların daha iyi bir şekilde tahmin edilmesini sağlayan bir algoritmadır. Burada veriler üzerinden bir algoritma oluşturulmakta bu algoritmaya göre de makine öğrenimi modeli belirlenmektedir. Doğru algoritmanın kullanılması ise sonuçların başarılı olmasında önem taşımaktadır. Bu teknolojide, giriş verilerini alan algoritmalar oluşturulmakta, çıktıların yeni veriler eşliğinde güncellenmesi sağlanmakta ve sonucun aşağı yukarı tahmin edilmesi için istatistiksel analizler kullanılmaktadır.

Makine öğreniminde tahmin modellemesi ile benzer süreçler yürütölmektedir. Makine öğrenimi bilinen özelliklere dayanarak, öğrenen verilerinden yapılan tahminler üzerine odaklanır. Günlük hayatımızdaki kullanımın artması fonksiyonel ve pratik işler için daha çok tercih edilen bir yöntem olmasını sağlamaktadır. Çünkü, verileri insan müdahalesi olmadan analiz ederek, sonuçta en iyi tahminleri sunabilmektedir.

Makine öğreniminin iki farklı çalışma prensibi vardır. Biri denetlenen makine öğrenimi diğer ise denetlenmeyen makine öğrenimi şeklindedir. Denetlenen makine öğreniminde, süreç için iyi bir eğitim alınmasının gerekli olduğu uzmanlarca belirtilmektedir. Bu süreçte algoritmalar algılanır ve algılanan bu verilerin analizi yapılır. Tahmini veriler için tahmin yürütölür, tahminlerin doğruluğu üzerine geri bildirim sağlanır. Denetlenmeyen makine öğreniminde ise algoritmaların istenen sonuç verileriyle eğitilmesine gerek görülmez. Bu süreçte yalnızca veriler gözden geçirilir, tekrarlama yaklaşımı olarak adlandırılan derin öğrenme sistemi ile de sonuçlara varılır.

Günümüzde artık internet kullanımının yaygınlaşması ile ekonomik alanda çok sayıda insan dijital ortamı daha çok kullanmakta, bazı insanlar bir şeyler alış yaparken, bazıları da reklamlar üzerinden satış yapmaktadır. Kısacası ticari anlamda internet ortamı önemli hale gelmiştir.

Günümüzde en yeni ve en iyi teknolojileri ile üretim yapan firmalar artık ürünlerini imal aşamasında her zamankinden daha fazla sensör kullanarak teknolojiyi olabildiğince kullanmak istemektedir. Makine öğrenimi, bu ekonomik alanların özellikle reklam süreçlerinde karşımıza çıkmaktadır. Çünkü arama motorlarının işlevinden yararlanılabilmesi için çevrimiçi reklam yayınının kişiselleştirilmesi gerekli olup, bunun için de makine öğreniminin kullanılması önemli bir ihtiyaç haline gelmiştir. Çünkü makine öğrenimi ile hangi ürünün hangi müşterilere satılabileceği, potansiyel müşterilerin nasıl değerlendirilebileceği mümkün olmaktadır. Aynı zamanda makine öğrenimi kişiselleştirilmiş pazarlar dışında; sahtekarlık tespiti, ağ güvenliği tehdidi algılama, tahmini bakım gibi birçok amaç içinde yaygın olarak kullanılmaktadır.

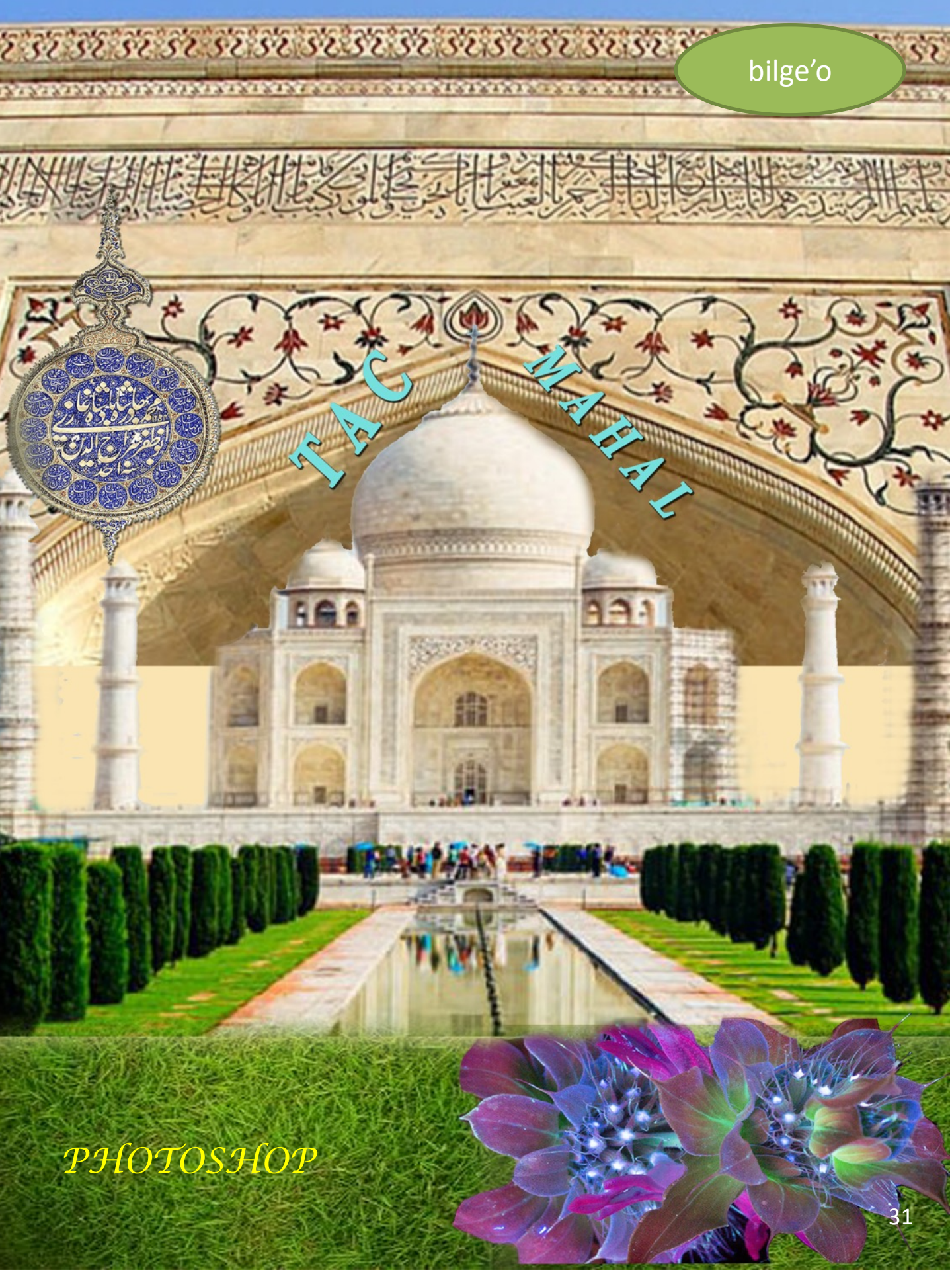
Makine öğreniminin kullanım alanları arasında ;

- *Finans sektörü,
 - *Kredi uygunluk değerlendirmesi
 - *Üretim ve imalat süreçleri,
 - *Satın alma eğilimleri
 - *Satış ve pazarlama kampanyası yönetimi,
- gösterilebilir.

Makine öğrenimi ile bu alanlarda yapılabilecek bazı tahminler arasında ise, şunlar gösterilebilir:

- *Ürün fiyatlarının belirlenmesi,
- *Kampanya ve indirimlerin kişi bazlı belirlenmesi,
- *Ürünlerin stok ihtiyaçlarının tarih bazlı analizi vb.

Günümüzde büyük şirketler, 4.sanayi devrimine giden yolda makine öğrenmesi, otonom sistemleri kullanmaktadır. Makine öğreniminin ise Endüstri 4.0 sürecinde yolu iyice aydınlatacağına benziyor. Ne dersiniz?...

TAC MAHAL

PHOTOSHOP

İSLAM TÜRBE MİMARİSİNİN FARKLI KÜLTÜRLERLE SENTEZLENDİĞİ GÖRKEMLİ ESERLERİNDEN TAC MAHAL

Asya Kıtası'nda bir anıt-mezar. Derin-samimi bir sevginin ölümsüz anıtı: TAC MAHAL

İslam Türbe Mimarîsinin en önemli eserlerinden biri olarak kabul edilen Tac Mahal ; Asya Kıtası'nda, Hindistan'ın Agra şehrinde Yamuna nehri kıyısında 1631-1654 yılları arasında yapılmıştır. Eser, Şah Cihan ile eşi Ercümen Banu Begüm'ün arasındaki sevginin de bir sembolüdür. Babür İmparatorluğunun 5.hükümdarı Şah Cihan'ın başkent Agra'da 1631 yılında, genç yaşta çocuğunu doğururken vefat eden eşinin ölümünün ardından teselliye, ona olan sevgisinin anısına yaptırdığı bu anıt mezar ile, sanat ve mimaride bulunduğu rivayet edilmektedir. Bu yapı, sadece anıt mezar niteliği taşımaz aynı zamanda Şah Cihan'ın hakimiyeti süresinde Babürlülerin güç ve kudretini de temsil eder. Tac Mahal için çok para ve emek harcadığı hatta bu durumun Şah Cihan'ı tahtan indirdiği de çeşitli kaynaklarda belirtilmektedir.

Tac Mahal, İslam-Hint mimarîlerini özelliklerini sentezleyen bir türbe olup, aynı zamanda başka amaçlarla yapılmış farklı binaları ile geniş bir mimarî bütünlüğe de sahiptir.1983 yılından bu yana UNESCO'nun Dünya Miras Listesi'nde yer almaktadır. Her yıl yoğun ziyaretçi akınına uğrayan eser aynı zamanda 2007 yılında dünyanın yedi harikasına alternatif , dünyanın yeni yedi harikası içinde yerini almıştır.

Bu muhteşem eserin yapım hikayesine gelince; Rivayete göre Şah Cihan dünyada “Cennet” tasvirini yapılaştırmak ister. Ayrıca eşi Mümtaz Mahal'e (Evlendikten sonra Şah Cihan ona “Dünya'nın Kraliçesi” anlamına gelen Mümtaz Mahal ismini takmış ve böyle kullanılmıştır.) layık bir eser de ortaya çıkarmak amacındadır. Böylece bir mimarî proje yarışması düzenler. Birçok mimar bu yarışmaya katılır. Şah Cihan bunları değerlendirir. Türbe Osmanlı, İranlı, Suriyeli ve mahalli Hint mimar ve ustalardan oluşan bir heyet tarafından yapılmıştır. Hatta Şah Cihan'ın çalışmayı bizzat yönlendirdiği de belirtilmektedir. İstanbul'dan kubbe ustası, Şiraz'dan çizim ustası, Semerkand'dan minare yapımcısı, Kandahar'dan taş ustası gibi birçok farklı kültürlerden ahenkli bir sentez oluşturulmuştur.

Yapı ile ilgili ilginç efsaneler de bulunmaktadır. Birini burada sizlerle paylaşalım istedik: **İskelenin sökülmesi efsanesi:** Kubbeyi desteklemek için yapılan iskele, kubbede daha fazla masraf ve işgücü gerektirmişti. İnşaatın bitimine yakın Şah Cihan'a iskeleyi sökmenin 5 yıl alacağı bilgisi verilince Şah Cihan herkesin söktüğü tuğlanın kendisine kalacağı şeklinde bir emir yayınlamış ve iskele bir gecede sökülmüştür .

Türbe; dört farklı açıdan bakıldığında aynı şekli görünen muazzam geometrik bilgi ile yapılmış bir yapı özelliği taşır. Dünya'da sadece mermerden yapılan bir yapı olma özelliği ile diğer İslam eserlerinden ayrılır. Türbe; iki yanında yapılar olarak inşa edilmiş cami ve konuk evi ile anıtsal giriş kapısından müteşekkildir. Bu eserin mükemmelliği; yapının dış bükey ve iç bükey, gölgeli ve ışıklı, kemerli ve kubbeli, dolu ve boş alanları arasındaki uyumdan ileri gelmektedir. Eser, dikdörtgen bir yapı özelliğindedir. Ayrıca, türbeyi çevreleyen bahçenin düzenlenmesi, peyzajı da türbenin ihtişamını artıran bir unsur olduğunu eklemek gerekir.

Anıt mezar yapımında daha çok ince, mavi damarları olan beyaz mermer ve aynı mermerden yapılmış yüksekliği 82 m. olan kubbesi ile ihtişamlı görünmektedir. Ana türbe binası tamamen beyaz mermerden, iç kısmı ise kırmızı kum taşından yapılmıştır. Kırmızı beyaz tezatlığı ile bütün ilgi ana türbeye yönelimi sağlanması açısından ilginç bir mimarî farklılık göstermektedir. Türbenin beyaz mermerden dört minaresi vardır. Yapının bütününe hakim olan, mermer içine renkli taş kakma tekniği ile yapılmış tezyinatla bütün mütevazî kullanımına rağmen çok sayıdaki değerli taşlar vesilesiyle muhteşem bir görüntü arz etmektedir. Sedef ve firuze gömülü olan duvarlarında ayrıca 42 zümrüt, 142 yakut, 625 pırlanta ve 50 adet çok iri inci bulunduğu çeşitli kaynaklarda belirtilmektedir. Bu kıymetli taşlara yapının dış kısmında da rastlamak mümkündür. Aynı zamanda bu taşlar sanduka ve kitabeler üzerinde de bulunmaktadır. Şah Cihan'ın ve eşinin sandukaları üst katta ve kubbenin altındadır. Sandukaların bulunduğu yerdeki kubbede insan ağzından çıkan her ses 7 kez yankılanacak şekilde bir akustiğe sahip olması birçok turistin ilgisini çekmektedir. Şah Cihan ve eşinin asıl lahitleri ise en alt katta bulunmaktadır ve yazılar usta hattatların elinden çıkmıştır. Anıtın dört yanına Osmanlı tebaasından olan Hattat Şettar Efendi tarafında Yasin suresinin tamamı yazılmıştır . Yapının içinde ve dışında Kur'an-ı Kerim'den muhtelif ayetleri içeren kitabeler yer almaktadır. Tac Mahal, bu mimari özelliklerinden dolayı her yıl oldukça fazla sayıda yerli ve yabancı turist çekmektedir. Tabii bu şekilde Hindistan'a ekonomik anlamda önemli katkı sağlanmaktadır.

Gün içinde renk değişimleri ile büyüleyen bir yapı. Gün doğumunda pembe, gündüz beyaz, geceleri ise altın rengiyle adeta sihirli bir mekan...

ÇOKLU ORTAM

bilge'ö

PHOTOSHOP

UZAKTAN EĞİTİMDE ETKİLİ BİR UYGULAMA: ÇOKLU ORTAMLAR

Multimedya olarak da bilinen çoklu ortamlar; iki ya da daha çok farklı ortamın uzaktan eğitim süreçlerini daha etkili ve verimli kılmak için birbiriyle bütünleştirilerek kullanılması ifade etmektedir. Aynı zamanda bu kavram, daha çok bilgisayara dayalı etkileşimli çoklu ortamlar olarak ta kullanılmaktadır.

Çoklu ortamlar; bilgisayarların farklı bilgilerin biçimlerini içerme potansiyellerinin artmasına bağlı olarak metin ses, müzik, fotoğraf, grafik, video ve animasyon gibi farklı ortamların aynı anda kullanılmasıdır. Bilgileri farklı biçimlerde sunma fırsatı sağladıkları için bu ortamlar kısa süre içinde öğretimin değerlendirilmesi de dahil eğitim ve öğretimin her aşamasında kullanılmaya başlanmıştır. Yine her ortamın öğrenmeyi destekleyen karakteristik özelliklerinden faydalanılarak ortamların uygun bir şekilde birleştirilmesinden dolayı öğrenme süreçlerini güçlü bir şekilde desteklediği yapılan çalışmalarda ortaya çıkarılmıştır. Öğretimin çoklu ortamların kullanılması öğrencilere sadece iyi bir öğretim sunmak dışında onların öğrenmelerini geliştirmeye büyük katkıda bulunacağı da çeşitli kaynaklarda belirtilmektedir.

Uzaktan eğitim yapabilmeyi sağlayabilen bu ortamlardan örnek vermek gerekirse; CD'ler, hipermedya, etkileşimli video ve sanal gerçeklik bunlar arasında yer alır. Bu ortamlar hakkında kısaca bilgi vermek çoklu ortamın faydalarını anlamak için faydalı olacaktır.

Etkileşimli CD'ler:

Müzik, grafik, yazı, canlandırma ve gerçek hareketli görüntülerden oluşan temelde eğlence amaçlı olarak geliştirilmiş programları içeren disklerdir. Bunların çalışması içinde geliştirilmiş özel bir aygıt gerekmektedir. Uzaktan eğitim amaçlı CD'ler üç değişik kümede toplanır.

*Yazı yazma, matematiksel sorun çözme, tasarım ve çizme becerisi geliştirenler,

*Sosyal ve fen bilimler, güzel sanatlar vb. değişik alanlarda bilgi açıklayıcılar,

*Sözlük, ansiklopedi, makaleler gibi konulardaki referans çalışmaları yapanlar.

Hipermedya:

Hipermedya; metin, grafik, gerçek hareketli görüntü canlandırma ya da ses biçimindeki farklı bilgi birimleri ile bu birimler arasında kullanıcının kolaylıkla hareket edebilmesine elverişli bağlantı olanağı içeren bilgisayar yazılımıdır. Bilgiler belirli bölümler altında toplanmıştır. Bölümlerin düzenlenmesi kullanıcı isteğine bırakılmıştır. Bu durumda kullanıcıların etkileşimli ve araştırmaya yönlendirici özgür öğrenme ortamı sağlar.

Etkileşimli Video:

Görüntü ve ses içeren video diskler ile bilgisayar tarafında üretilen metin ve grafiğin en iyi denetimle aynı anda kullanılabilmesini sağlayan bilgisayarlı bir video sistemidir. Bu sistem video, televizyon ve bilgisayar destekli eğitimin özelliklerini kullanarak çoklu ortam yaratan bir sistemdir. Uzaktan eğitim ile öğrencilere birtakım görüntüler bilgisayarın kontrolüyle sunulmaktadır. Öğrenciler bu ortamda izlemek, dinlemek dışında cevaplar vererek iletişimde bulunabilmektedir. Öğrenci bu şekilde öğrenime katılım sağlayarak sunulan bilgi araç ve gereçten sunuluş şekil ve yönünü de etkileyebilme şansı bulabilmektedir.

Sanal Gerçeklik:

Bilgisayarlarca oluşturulan dünya görüntüsüne kullanıcının katılması ve bu dünyayla kullanıcın idare etmesine olanak sağlayan bilgisayarca üretilen bir ortamdır. Bilgisayarın yarattığı bu sanal gerçeklik ortamlarında gezilebilir ve etkileşime girilebilmektedir. Bu ortamda insanın ilgisi duyuşal benzetimlere odaklanmıştır ve insan dış ortama ilgi göstermemekte tamamen izole olmaktadır.

Çoklu ortamlı uzaktan eğitimin faydaları arasında;

- *Öğrencilere gerek yaşam deneyimleri sunma,
- *Öğrencilerin motivasyonunu artırma,
- *Öğrenci performansını artırma,
- *Zamandan tasarruf sağlama,
- *Değerlendirme maliyetini düşürme gibi sayılabilir.

Ayrıca çoklu ortamlar içinde öğrencilerin, bir nesneyi üç boyutlu yapılandırılmış olarak izleyerek konuyu daha iyi anlamaları sağlanabilmektedir. Özellikle kullanılacak üç boyutlu animasyonlar öğrencinin tamamlanmamış zihinsel modellerini değiştirmeye ve iyileştirmeye olanak sağlayacağı uzmanlarca belirtilmektedir.

Günümüzde teknoloji kullanımının giderek yaygınlaşması ile daha çok kullanılmaya başlanan uzaktan eğitimde, öğrenimi daha aktif kılmak için çoklu ortamları daha fazla kullanmalıyız. Ne dersiniz?...

GÖBEKLİTEPE

NEOLİTİK DÖNEMLE İLGİLİ KURAMSAL ÇERÇEVE VE TARİHLENDİRMEİNİN YENİDEN DEĞERLENDİRİLMESİNE

KAPI AÇAN BİR YER: GÖBEKLİTEPE

Avcı-toplayıcı yaşamın tarım ve hayvancılığa geçişini, tapınma mimarîsi ve sanatının doğuşunu anlamamıza önemli katkılar sağlayan bir yer, Göbeklitepe...

Göbeklitepe, Dünya'nın bilinen en eski kült (tapınma) yapılar topluluğu olup, şanlıurfa il merkezinin yaklaşık 15 km. kuzeydoğusunda merkeze bağlı Örencik Köyü yakınlarda yer alır. Alan 1963 yılında İstanbul ve Chigago Üniversiteleri'nin ortaklığıyla yapılan bir yüzey araştırmasında keşfedilmiş, "V52 Neolitik Yerleşimi" olarak tanımlanmış, gerçek değeri ise 1994 te başlatılan kazı çalışmaları ile ortaya çıkmış ve Göbeklitepe'nin 12000 yıl öncesine uzanan bir kült merkezi olduğu anlaşılmıştır.

Göbeklitepe'nin yapılan arkeolojik kazılar sonucunda yerleşim yeri olmaktan ziyade çevrede oldukça gelişmiş, çok yönlü bir sosyal yapıya sahip, derinlik kazanmış bir inanç sistemine ait avcı-toplayıcı gruplar açasından önemli bir kült (tapınma)merkezi olduğu ileri sürölmektedir. Bölgenin en erken kullanımının Neolitik Döneme, günümüzden 11.600 yıl öncesine dayandığı ileri sürölmektedir. Hatta, Göbeklitepe'deki bu anıtsal mimarî yapıların Paleolitik Çağa uzanan bir geçmişi olduğu da düşünölmektedir. Bu özellikleri ile dikkat çeken Göbeklitepe UNESCO tarafından 2018 yılında Dünya Mirası kalıcı listesine alınmıştır. 2863 sayılı Kültür Ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile koruma altına alınmıştır. Aynı zamanda 1.Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak tescil edilmiştir. 2019 yılı ise ölkemizde "Göbeklitepe yılı" olarak ilan edilmiştir

Göbekli Tepe, yaklaşık 1 km. uzunluğundaki bir kireç taşı plato üzerinde, 300x300 metrelik bir alanı kaplayan 15 m. yükseklikteki bir tepedir. Kült yapılar dışında taş ocakları ve işlikleri bulunmaktadır. Anıtın bulunduğu tepe üzerinden kuzey ve doğuya bakıldığında Toros dağları ve Karaca Dağ etekleri, batıya bakıldığında şanlıurfa platosu ile Fırat ovasını ayıran dağ silsilesi, güneye bakıldığında Suriye sınırına kadar uzanan Harran Ovası görölmektedir. Bulunduğu konum ile Göbeklitepe geniş bir bölgeyi görebildiği gibi çok geniş bölgede onu görebilmektedir. Bu durum, anıt yapı için çok iyi bir mevki seçildiğini göstermektedir. Anıtsal yapıların da sağlam ve dayanıklı olması gerektiğinden bölgede bulunan kireç taşı -ki bölgenin en dayanıklı taşı özelliğini taşır- kullanılmıştır. Tüm bu etkenler, yani mevki ve dayanıklı taş yapısının varlığı bizleri bu alanların Göbeklitepe'nin yapılması için tercih sebebi olduğunu düşöndürmektedir.

Jeofizik araştırmalar anıtsal yapılarda yaklaşık olarak 300'e yakın dikilitaş kullanılmış olduğunu göstermektedir. Yapılarda kullanılan bu dikilitaşların çevredeki kayalık platolardan tek parça halinde kesilip işlenerek buraya getirildiği ileri sürölmektedir. Bunlar arasında boyları 7m.'ye varan dikilitaşlar bulunmaktadır.

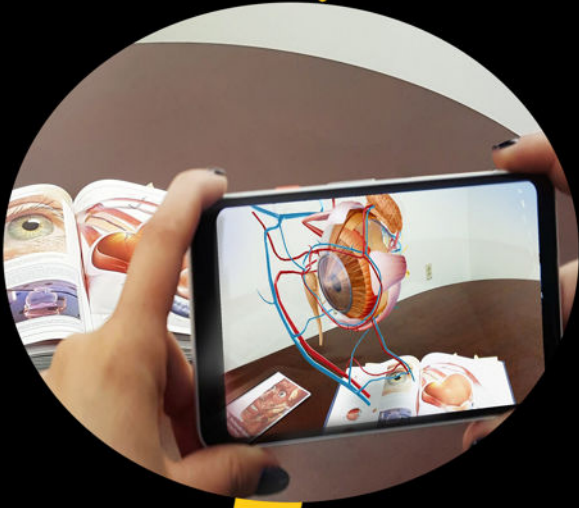
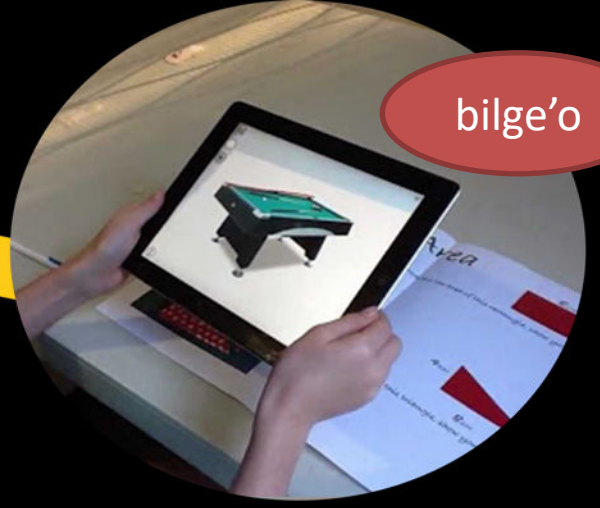
Göbeklitepe'deki bu anıt yapıların ortak özellikleri T biçimindeki 10-12 dikilitaşın yuvarlak planda dizilmesi ve aralarının taş duvarla örülmüş olmasıdır. Merkezinde daha yüksek boyda iki dikilitaş karşılıklı olarak yerleştirilmiştir. Dikilitaşların çoğu üzerinde insanlara ve çeşitli hayvanlara ait semboller yanında, soyut semboller de kabartma veya oymalar ile tasvir edilmiştir. Hayvan motiflerinden yaban domuzu, tilki, yılan ve akbabalara sıklıkla rastlanmaktadır. Dikilitaşlardaki kompozisyonların bir öykü veya mesaj niteliği taşıdığı düşünülmektedir. Bu taşlar uzmanlar tarafından stilize insan heykelleri olarak yorumlanmaktadır. Özellikle D yapısı merkez dikilitaşların gövdesinde bulunan insan el ve kol motifleri şüpheleri ortadan kaldırmaktadır. Bu yapılar, insan vücudunun üç boyutlu olarak tasvir etmiş yontular olarak kabul edilmektedir. Arkeolojik kazılardan çıkartılan bazı heykel ve taşlar ise Şanlıurfa Müzesi'nde sergilenmektedir.

Yerleşim yerinin konumu, açığa çıkartılan devasa boyutlu yapıları tonlarca ağırlıktaki dikilitaşları ve bu dikilitaşların yerleştirilmesi bakımında Taş çağı insanların büyük bir organizasyon ve uzun bir zaman dilimi içinde hareket ettiklerini göstermektedir. Bu alan bu büyüklükteki en eski anıt ve ilk yapılardan biridir.

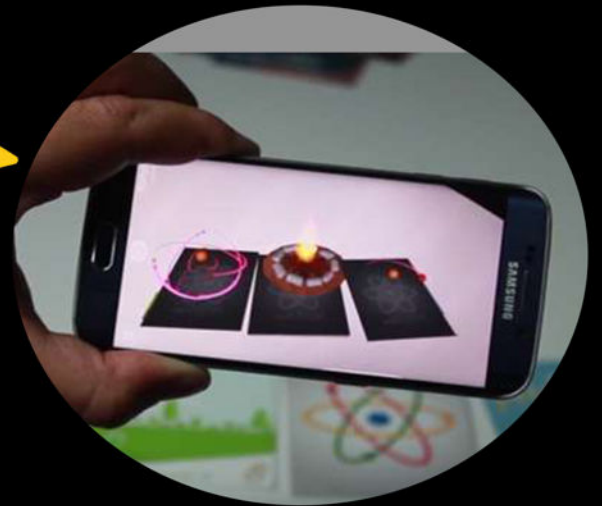
Tarih öncesi insanın inanç dünyasını yansıtan tapınaklar bu alanı arkeoloji tarihinin en önemli keşiflerinden biri yapmıştır. Hatta Göbeklitepe'de insanların avcı toplayıcı olarak yaşamını sürdürdüğü bir dönemde ileri düzeyde mimarlık gerektiren tapınaklar inşa etmesi dünyada şaşkınlık yaratmıştır. Kuzey Irak ve Suriye'ye kadar yayılan bir bölgede yürütülen arkeolojik kazılarda burada bulunan sembollerin daha küçük benzerlerinin ortaya çıkarıldığı çeşitli kaynaklarda belirtilmektedir. Bu verilerden yola çıkılarak, Göbeklitepe'nin Neolitik Dönem'de kültürel etkileşim açısından bir merkez olduğu ileri sürülmektedir.

Göbeklitepe ile ilgili elde edilen bilimsel veriler, arkeoloji çalışmalarında Neolitik Dönemle ilgili kuramsal çerçeve ve tarihlendirmenin yeniden değerlendirilmesini gerektiren önemli bilgiler vermektedir. Göbeklitepe'de kazılarla ortaya çıkartılan buluntular, bu tür faaliyetler ve yapılar için kalabalık grupları bir araya getirdiklerini, bu toplulukların bu yüzden iyi bir organizasyon yapıları olduğunu hatta kişisel sanat becerilerinin var olduğuna işaret edilmektedir. Hatta bu dönemde Neolitik Döneme geçişe dair izler olduğu dikkat çekilmektedir. Çünkü, şimdiye kadar Neolitik Dönem için tarım toplulukları bol ve güvenli besin sağlayabildikleri, anıtsal bir mimarî ve zengin sembolik anlatımı geliştirebildikleri yönündeki görüş hakim olup, avcı toplayıcıların ise küçük gruplar halinde her gün besin bulmak için uğraştıklarını, anıtsal bir mimarî ve zengin sembolik anlatım geliştirmelerinin zor olduğu ifade edilmektedir. Göbeklitepe ise bu bakımdan ilginç ve tezat bir durum arz etmektedir. Göbeklitepe'yi inşa edenlerin tarım toplumu olmadığı halde bu mimarî yapı ve sembolik anlatımı nasıl geliştirdikleri merak konusu olmuştur. Bilim dünyasına göre karmaşık dini uygulama ve organizasyonlar ancak tarımın hakim geçim tarzı olduğu, köklü bir inanç geçmişi olan topluluklarda ortaya çıkmaktadır. Göbeklitepe'deki yapılar ise bu inanışın derinden sorgulanmasına neden olmuştur. Ya sizce?...

bilge'ö

PHOTOSHOP

Artırılmış Gerçeklik

EĞİTİMİ ZENGİNLEŞTİREN TEKNOLOJİLERDEN BİRİ : ARTIRILMIŞ GERÇEKLİK

Günümüzde bilgisayarlar ve bilgisayar sistemleri ile çalışan araçlar hayatımızın olmazsa olmaz parçaları arasına girmiştir. Bilgisayarların çalışması ve kendini geliştirmesi de “Yapay Zeka (Artificial intelligence)” teknolojisi ile gerçekleşmektedir. Bu teknolojik gelişmeler arasında Sanal Gerçeklik (Virtual Reality) ve Artırılmış Gerçeklik (Augmented Reality) önemli bir yere sahiptir. Bu teknolojiler eğitim, spor, tasarım gibi birçok alanda kullanılmaya başlanmıştır. Artırılmış gerçeklik ve sanal gerçeklik teknolojilerinin birbirine benzer özellikleri yanında birbirinden farklı yönleri de bulunmaktadır. Aralarındaki belki de en önemli fark, sanal gerçeklik kullanıcıyı tamamen gerçek dünyadan koparıırken, artırılmış gerçeklik ise gerçek dünyayı bir ortam olarak kullanıp sanal görüntüyü buraya yerleştirmesidir.

Artırılmış gerçeklik ; herhangi bir görüntü alma cihazı ile tanımlanmış, bir nesneyi okuyup, tanımlanan görüntü ile gerçek yaşamdaki görüntülerin yazılımsal olarak işlenmesi ile sanal ortamlarda oluşturulan teknolojidir. Artırılmış gerçeklik; gerçek dünyayı ve bilgisayar ürünü sanal dünyayı bir araya getirerek gerçek dünyadan kopmadan sanal dünya ile etkileşimi sağlar. Bununla gerçek dünya ile sanal dünya arasında bilgisayar aracılığıyla oluşturulan içerikler ile bağlantı sağlanmış olur.

Artırılmış gerçeklik ile bulunulan ortamın anlık görüntüsü üzerine farklı sanal objeler yerleştirmek mümkün olmaktadır. Kullanan kişi bu objelerle konuşabilmekte, onlara dokunabilmekte ve etkileşime geçebilmektedir. Bu yolla gerçek çevre, dijital ortamda oluşturulan görüntü, ses, grafik ve GPS verileriyle desteklenerek yeni bir görüntü ve ortam elde dilmektedir. Bu teknolojinin kullanılabilmesi için internet bağlantısı, artırılmış gerçekliği tanımlayacak cihaz (akıllı gözlük, akıllı telefon veya tablet) ve bu cihaza yüklü bir artırılmış gerçeklik uygulaması olması gerekmektedir. Sonrasında cihazı artırılmış gerçeklik ile tasarlanmış bir görselin üzerine tutmak ve cihazın görseli algılamasını beklemek yeterli olmaktadır. Cihaz görseli algıladıktan sonra 3 boyutlu yeni bir görüntü ortaya çıkmaktadır. Bu teknolojik uygulamalar almayı düşündüğünüz bir ev eşyasının evinizde nasıl durduğunu görebilme, yeni gösterime giren bir filmin fragmanını cep telefonunda izleyebilme olanağı gibi çeşitli kolaylıklar sunmaktadır.

Artırılmış gerçeklik, eğitim alanında da uygulanmaya başlanmıştır. Bu uygulamaların eğitim sürecinde kullanımına ilişkin uzmanlarının olumlu görüşleri bulunmaktadır. Artırılmış gerçeklik teknolojisi uygulamalarının öğretim sürecinde verimi artıracığı, bu teknoloji ile öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştırmak için gerçek nesnelere ve bu nesnelere üzerine bindirilebilen sanal bilgilerin birleşimine olanak sağlamanın mümkün olacağı bu görüşler arasında yer almaktadır.

Sanal ortama dahil edilmiş uygulamalar öğrenciye sanal ortamda gerçekçi bir öğretim ortamı sunmaktadır. Dijital çağ içerisinde yetişen çocuk ve gençler zaten bu teknolojiyi kullanıma hazır durumda olacakları için uygulamada sorunla karşılaşma şansı da azalmaktadır. Öğrencilere bir fiziksel ortamda sanal objeler yardımıyla oluşturulan yeni ortam ile deneyim yaşatılmaktadır. Günümüzde giderek yaygınlaşan uzaktan eğitim uygulamalarında bu teknoloji ile öğrencilerin karmaşık içerikli konuları daha eğlenceli ve kolay öğrenmeleri sağlanabilmektedir. Örneğin; bu teknoloji ile Coğrafya dersinde anlatılan olaylar ve mekanlar dolaşılırken, öğrenci o anı yaşayarak öğrenmekte bu şekilde öğrenme kalıcı bir hale gelmektedir.

Artırılmış gerçeklik uygulamalarının eğitim sürecinde kullanımının oluşturacağı faydalar arasında şunlar gösterilmektedir:

- *Öğrencilerin öğrenme süreçleri boyunca aktif gözlem yapabilmelerini ve bu gözlemler sonucunda hipotez oluşturabilmelerine yardımcı olma,
- *Öğrencilerin öğrenme performanslarını artırma ve grup içi sosyal etkileşim kurmalarına yardım etme,
- * Artırılmış gerçeklik, üç boyutlu perspektifler sunarak görsel öğrenmeye yardımcı olup, formal ve informal öğrenme arasında köprü kurabilme,
- * Ders kitaplarının sanal öğrenme materyalleri olarak kullanılması ve bazı soyut kavramların somutlaştırılması açısından önemli potansiyele sahip olma,
- *Mekandan bağımsızlık, özgür bir ortam, kişiye özel hissi verme,
- * Artırılmış uygulama ortamına uygun olarak geliştirilen çoklu ortam materyalleri ile birlikte öğrencinin öğrenme sürecine aktif katılım ile kalıcı öğrenme sağlanır.
- *Öğrencilerin yaratıcılık ve hayal gücünü geliştirerek ezbercilikten uzak olmasını sağlama.

Hızlı ilerleyen teknolojik gelişmeler, bireylerin bilgiye erişim ihtiyacını da artırdığı için bu uygulama öğrencilerin derslerdeki yazılı içeriğine farklı açıdan bakmalarını sağlayacaktır. Konuların gerçek hayatla olan bağlantısı arttıkça eğitim hedeflerine daha hızlı ve kolay ulaşılabilecektir. Teknoloji okuryazarlığının desteklenmesi açısından da okullarda bu teknolojinin bir araç olarak kullanılması da önemlidir.

Dünyada giderek yaygınlaşan bu teknolojik gelişmeler ülkemizde özellikle eğitim alanında hayata geçirilmeye çalışılmaktadır. İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün bu bağlamda "Artırılmış Gerçeklik Zenginleşen Kitaplar Projesi" bulunmaktadır.

Eğitim ortamlarında motivasyonu, konsantrasyonu artıran ve ekonomik maliyeti düşüren bu teknolojiye duyarsız kalmayalım.

AVCILAR KEMAL ATAY MESLEKİ VE
TEKNİK ANADOLU LİSESİ

Tevfik Fikret Cad.No:14 Yeşilkent /Avcılar/
İstanbul

T:02125962884 F:02125962885

Web:<http://kemalatay.meb.k12.tr>

 @AtayTeknik